БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 216 (16.299) • 16 сентябрь 1975 йил, сешанба • Баҳоси 2 тийин

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ!

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Гидромонтаж» трестининг прораблик участкаси коллективи Андижон сув омбори қурилишида қурилиш-монтаж ишлари беш йиллик планини муддатидан илгари бажариб, 1975 йил программасини тугаллади. Қурилиш-монтаж ишлари 906,1 минг сўмлик ёки планда белгиланганидан 5,1 минг сўмлик кўп бажарилди.

Андижон сув омбори қурилишида пландан ташқари 400 минг сўмлик маблағни ўзлаштириш мўлжаллаб қўйилган.

(ЎзТАГ).

Хоразм области. Гурлан районидаги «Коммунизм» колхози пахтакорлари беш йилликнинг якунловчи йилида эл хирмонига 7 минг тонна «оқ олтин» тўкишга аҳд қилишган. Бу йиллик пландагидан 1,5 минг тонна кўп. Колхоз аъзолари ваъдага вафо қилиш учун терим суръатини кундан-кунга оширмоқдалар. Ҳамма пахтазорда бир жону-бир тан бўлиб ишламоқда. Айниқса кўпминг килограммчи теримчиларнинг қўли қўлига тегмайди. Суратда: чевар теримчи Дилором Урозметова. У кунига 200-220 килограммдан дурдона териб, хирмонга барака киритмоқда.

Қ. Отаев фотоси. (ЎзТАГ).

КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ПАХТАМИЗ 500.000 ТОННАДАН ОШИБ КЕТДИ

* МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — УЛУҒ ОКТЯБРГА
* БЕШ ЙИЛЛИК — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ
* ТРАНСПОРТЧИЛАРНИНГ ЮКСАК МАРРАЛАРИ

ПАРТИЯ XXV СЪЕЗДИГА ЙЎЛЛАНАДИГАН РАПОРТНИ ИМЗОЛАШ ҲУҚУҚИГА ЭГА БЎЛИШ УЧУН

МАТКАРИМОВНИНГ «ОҚ ОЛТИН»И

Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозининг коммунист Оллом Маткаримов бошлиқ бригадаси даласидан 32 центнерлик пахта ҳосили йиғиштириб олинди. Сув танқислиги, гармсел деҳқонларнинг аҳил коллективи зарбдор меҳнатига ҳалақит бера олмади. Оллом ва унинг ёрдамчилари мўл ҳосил етиштирдилар. Пахтакорлар КПСС XXV съездига туҳфа қилиб 83 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан «Тошкент-1» нав уруғлик пахта йиғиштириб олишга қарор қилдилар. Бу эса ўтган йилдагидан 20 центнер кўпдир. Пешқадамлар «Серҳосил майдонлардан барча хўжаликларга серҳосил уруғлик етказиб берамиз!» деган шиор остида меҳнат қилмоқдалар.

Собиқ фронтчи, Ленин ордени кавалери О. Маткаримов йигирма йилдан кўпроқ вақтдан буён бригадирлик қилмоқда. У илгари қолоқ бўлган кўпгина бригадаларнинг далаларида ҳосилдорликни кўтаришга эришди. Пахтачилик ветерани КПСС XXV съездига йўлланадиган рапортга имзо чекиш ҳуқуқини олиш учун курашмоқда.

Бригада пахта тайёрлаш планини 25 сентябрда бажариш, мажбуриятни эса Улуғ Октябрь байрамигача уддалаш, ерларни келгуси йил ҳосили учун тайёрлашга энг қулай, муддатларда киришиш мажбуриятини олди.

(ЎзТАГ).

ШУМАНАЙ ЧОРВАДОРЛАРИ ҒАЛАБАСИ

НУКУС, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Шуманай районичорвадорлари КПСС XXV съезди шарафига социалистик мусобақани тобора авж олдириб, куни кеча сут тайёрлаш йиллик планини ошириб бажарганлари ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекдилар. Қабул пунктларига 850 тонна сут етказиб берилди. Бу зафарга «Шуманай», Гагарин номли, Киров номли, «Правда», А. Мусаев номли совхозларнинг чорвадорлари катта ҳисса қўшдилар.

Район чорвадорлари йил охиригача давлатга яна 300 тонна сут етказиб беришга аҳд қилдилар. Давлатга сут топшириш қизғин давом этмоқда.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ДОН ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИ ОШИРИБ БАЖАРИЛДИ

САМАРҚАНД. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Пахтачи районидавлатга ғалла сотиш планини муддатидан олдин ошириб бажарди. Қабул пунктларига 3 минг тоннадан зиёдроқ дон етказиб берилди. Бунга «Самарқанд», «Коммунизм», Калинин номли, Свердлов номли, Киров номли колхозлар муносиб ҳисса қўшдилар. «Коммунизм» колхозининг машҳур Ҳасан Абдиев бошлиқ маккахўжорикорлар бригадаси ҳосил планини қариб икки баравар қилиб адо этди. Ҳар гектаридан 95 центнердан ошириб маккажўхори дони олди.

Нарпай райони ҳам давлатга дон сотиш планини ошириб бажарди. Ҳар икки районда социалистик мажбурият ҳисобига дон топшириш қизғин боряпти. Нарпайлик ва пахтачилик ғаллакорлар КПСС XXV съездини муносиб туҳфалар билан кутиб олиш учун маккажўхори ўрим-йиғимини авж олдирмоқдалар.

Л. ЭРГАШЕВ.

ИККИ БЕШ ЙИЛЛИК

СУРХОНДАРЁ. Деновдаги 32-ремонт қурилиш бошқармасининг Степан Миридонов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси азаматлари тўққизинчи беш йиллик бошидан буён 88 минг сўм ўрнига 200 минг сўмлик иш бажариб, икки беш йиллик планларини 227 процент адо этдилар. Бу улкан муваффақиятга бригаданинг Қ. Расулов, М. Раҳмонов, В. Иванов, М. Изотов каби қурувчилари муносиб ҳисса қўшдилар.

Бригада ўн биринчи беш йиллик ҳисобига иш бошлади.

Р. РАҲИМОВ.

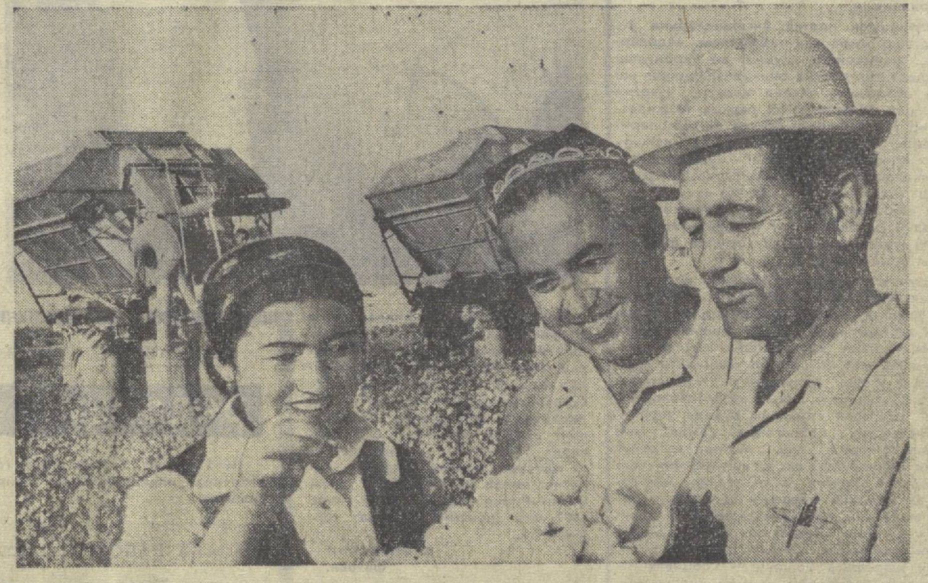

Жиззах области. Пахтакор районидаги Ульянов номли совхоз марди-майдонлари йиллик планни 20 иш кунида бажариш иштиёқида меҳнат қиляптилар. Бунинг учун машина теримига зўр беріляпти. «Зангори кема» капитанлари ўз агрегатларини юксак унумда ишлатиб, кунлик нормаларини ошириб бажармоқдалар. Суратда: (ўнгдан) совхоз директори У. Жўрақулов, партия ташкилотининг секретари М. Зокиров ва илғор механизатор М. Нурдинова ўртоқлар пахтазорда.

Т. Норқулов фотоси.

СЪЕЗД ОЛДИ МУСОБАҚАСИНИ АВЖ ОЛДИРАМИЗ

ОЛТИНДАН ҚИММАТ

Халқимизда вақтинг кетди — нақдинг кетди, деган гап бор. Бизнинг жамиятимизда инсоннинг қадр-қиммати, аввало унинг меҳнати, ўз иш вақтидан нақадар унумли фойдалана олиши билан ўлчанади.

Тўққизинчи беш йиллик мен учун ғоят қувончли, сермазмун кураш ва ғалаба йиллари бўлди. Бу давр мобайнида КПСС аъзоси бўлдим. Биринчи класс шоферлигига муваффақиятли имтиҳон топширдим. Ниҳоят, энг муҳими, меҳнатда катта ютуқларга эришдим.

Бундан икки йилча олдин — 1973 йилнинг октябрь ойида халқ хўжалиги юкларини ташиш бўйича шахсий тўққизинчи беш йиллик планимни ошириб бажарган эдим. Машинам билан беш йил давомида 22 минг тонна юк ташишим керак эди. Аммо бу довон икки ярим йилдан сал кўпроқ давр мобайнида ошиб ўтилди. Шундан кейин ўзимни меҳнат қучоғида янада дадилроқ ҳис эта бошладим. Менда беш йилликнинг қолган даври ичида яна бир беш йиллик планни бажаришга интилиш иштиёқи туғилди. Бу ташаббусни область партия комитети маъқуллади.

Ваъдага вафо — марднинг иши, дейдилар. Кўпчилик олдида берган сўзимнинг устидан чиқиш учун бор кучимни, маҳоратимни ишга солдим. Белгиланган график бўйича бир ойда 240 тонна халқ хўжалик юкларини манзилга етказишим керак. Аммо мен кўп йиллардан бери синовдан ўтган «ЗИЛ-130» автомашинамга прицеп тиркаб, ойига 500-600 тоннадан юк ташишга муваффақ бўляпман. Натижада, шу йилнинг иккинчи ярмига келиб, ўнинчи беш йиллик планимни ҳам ошириб бажардим. Тўққизинчи беш йилликнинг шу пайтига қадар ўтган даврда жаъми 50 минг тоннага яқин халқ хўжалик юкларини вақтида манзилга етказдим. Капитал ремонтсиз 400 минг километрдан ортиқ йўл босдим. 500 литр ёнилғини тежаб қолдим. Уларнинг бари мен, оддий бир коммунистнинг жонажон партиямизнинг бўлажак XXV съездига муносиб совғам бўлади. КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарорини автоколоннамиз коллективи қизғин кутиб олди. Ҳозир ҳар бир шофёр, ишчи ва мутахассис қарорга жавобан ўз зиммасига янги мажбуриятлар қабул қилмоқда. Мен ҳам беш йилликнинг қолган даврида янада ғайрат билан меҳнат қилишга ҳамда ўз тажрибамни ёшларга меҳр билан ўргатишга қатъий аҳд қилдим. Ҳозир ана шу аҳдимни бажариш учун фидокорона меҳнат қиляпман.

Талъат ШОКИРОВ,
Сирдарё шаҳридаги автоколонна шофёри.

ТАШАББУС ҚАНОТИДА

Фан-техника революцияси даврида уй-жой ва граждан қурилиши ишларини тез ва соз бажаришни транспорт воситаларисиз тасаввур қилиш қийин. Буни яхши тушунган трестимиз транспорт бошқармасининг беш минг кишилик коллективи меҳнат унумдорлигини ошириш, автомобилларнинг юк оборотини кўпайтириш, ёнилғи ва бошқа материалларни тежаш учун қўлидан келган барча чораларни кўрмоқда. КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани ўтказиш тўғрисидаги қарори трестимиз транспортчиларини янги марраларга руҳлантириб юборди. Трестга қарашли барча 9 та автохўжаликда, авторемонт заводида, ўқув комбинатида ва ишлаб чиқариш бошқармаси аппаратида қарор кенг муҳокама қилинди.

Кўпгина шоферлар, авторемонтчилар, инженер-техник ходимлар ҳамда хизматчилар зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилишди. Улар республика тўрт донгдор ишчиси ташаббуси изидан бориб, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин ошириб бажариш ҳамда XXV съезд очиладиган кунгача 1976 йил биринчи квартали нормасини уддалаш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар. Хўш, улар зиммаларига қабул қилган янги мажбуриятларини ниманинг ҳисобига бажармоқчилар? Умуман, бу мажбуриятлар реалми?

Ҳа, бажарса бўлади. Масалан, 5-автотранспорт корхонасидаги Г. Черцев бошлиқ шоферлар бригадасини олайлик. Коммунистик меҳнат коллективи номига мушарраф бўлган бу бригада шу кунларда 1976 йил декабрь ойи ҳисобига меҳнат қилаётир. Бошқача айтганда, янги — ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилини якунлаётир. Бригада бундай ютуққа меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланиш, автомобилларнинг юк ортиш-тушириш пайтидаги бекор туришини камайтириш, машиналарни юк кўтариш ҳажмигача тўлатиш туфайли эришди.

Шу корхонадаги Д. Любченко бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари ҳам улардан қолишаётгани йўқ. Ёрдамчи материаллар ташийдиган Любченко бригадаси ўзининг беш йиллик планини уч ярим йилдаёқ адо этган.

Трест транспорт бошқармасида ўнинчи беш йиллик ҳисобига ишлаётганлар фақат шуларнинг ўзи эмас. Г. Игутов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси эл оғзига тушди. Коллектив Басов методи асосида ишлашга ўтиб, йўл-транспорт ҳодисасисиз ва ишлаб чиқариш жароҳатисиз хизмат қилмоқда.

Мен тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи босқичидаги самарали меҳнатлари билан ўнинчи беш йилликни муваффақиятли бошлашга замин яратиб қўйган баъзи бригадаларнинг фаолиятига қисқача тўхталиб ўтдим. Трестимизда тўққизинчи беш йиллик план-топшириқларини адо этиш арафасида турган коллективлар ва турли касб эгалари жуда кўп.

Шу билан бирга, план ва мажбуриятларни бажаришда қолоқликка йўл қўяётган коллективлар ҳам борки, буни тан олмасдан илож йўқ. КПСС Марказий Комитетининг қарори ана шундай қолоқлик сабабларини қай тарзда бартараф қилиш билан боғлиқ масалаларни ўртага ташлади.

Трестимиз транспорт бошқармасидаги кўпгина коллективлар ва турли касб эгаларининг ҳозирги диққат-эътибори бир нарсага — КПСС XXV съезди шарафига қабул қилинган янги социалистик мажбуриятларни бажаришни таъминлашга қаратилган. Илғорларнинг тажрибаси ва ташаббусига таяниб, меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришганлик ҳақида КПСС XXV съездига юбориладиган рапортга имзо чекиш ҳуқуқини олиш учун автохўжаликлар, участкалар, бригадалар ўртасида социалистик мусобақани қизитиб юбордик.

П. СЕЛЕЗНЕВ,
«Главташкентстрой» трести транспорт бошқармаси бирлашган касаба союз комитети раиси.

5.200.000 ТОННА УЧУН

Республикамиз областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 15 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи стун — мавсум бошидан буён.

Фарғона	2,15	21,50
Қашқадарё	1,94	18,97
Бухоро	1,77	18,28
Андижон	2,14	17,65
Сурхондарё	1,40	11,61
Хоразм	1,56	10,23
ҚҚАССР	1,08	7,96
Наманган	1,24	7,89
Самарқанд	1,06	6,15
Тошкент	0,44	2,49
Жиззах	0,20	1,02
Сирдарё	0,22	1,02
Республика бўйича:	1,39	11,55
Шу жумладан ингичка толали пахта		
Наманган	3,12	18,60
Сурхондарё	1,39	11,80
Қашқадарё	1,58	11,29
Бухоро	1,82	10,44
Республика бўйича:	1,51	11,95

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Республика областларида ғўза дефолиациясининг бориши тўғрисида шу йил 15 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда дефолиация қилинган майдон; учинчи стун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

Тошкент	10,4	104,0
Жиззах	10,8	92,9
ҚҚАССР	4,7	67,0
Сирдарё	9,8	53,5
Хоразм	5,8	48,3
Андижон	9,6	46,3
Сурхондарё	7,1	45,6
Қашқадарё	6,6	37,8
Самарқанд	7,1	35,5
Наманган	5,7	30,1
Бухоро	2,4	15,6
Фарғона	3,2	13,9
Республика бўйича:	7,0	49,8

ДОН — ДАВЛАТГА!

Республикамиз областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 15 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — мавсум бошидан буён тайёрланган дон; учинчи стун — бир кунда (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

Андижон	101,7	0,1
Фарғона	86,1	0,5
Қашқадарё	69,5	—
Самарқанд	65,2	1,6
Тошкент	61,1	0,4
Наманган	60,1	0,2
Сирдарё	56,2	0,3
Сурхондарё	52,1	0,6
Жиззах	32,3	0,6
Бухоро	32,2	—
Хоразм	7,2	0,4
ҚҚАССР	7,0	0,9
Республика бўйича:	44,2	0,5

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИ СЕССИЯСИГА

БМТ Бош Ассамблеясининг XXX сессиясида қатнашувчи СССР делегациясига бошчилик қилаётган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 15 сентябрда Москвадан Нью-Йоркка жўнаб кетди.

Внуково аэродромида уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР қишлоқ хўжалиги министри Д. С. Полянский, шунингдек СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосарлари, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида АҚШнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили Ж. Ф. Мэтлок бор эди.

ҚАРДОШЛАРЧА УЧРАШУВ

ВАРНА, 15 сентябрь. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги СССР Олий Совети делегацияси жами ўндан кўпроқ йирик корхоналарни бирлаштирган химия водийсидаги «Девня» химия комплексини бориб кўрди. Делегация кальцийлаштирилган сода ва химиявий ўғит заводларида бўлди. Кальцийлаштирилган сода заводи совет лойиҳа ташкилотларининг ҳужжатлари асосида совет мутахассислари иштирокида қурилган ва совет машина-ускуналари билан жиҳозланган. Баъзи цехларда совет ва болгар мутахассислари биргаликда ишламоқдалар. Завод маҳсулотининг анчагина қисми Совет Иттифоқига етказиб берилмоқда.

Олий Совет делегацияси аъзолари Болгария Компартияси Варна округ комитети ва округ халқ кенгаши активлари билан учрашдилар, денгиз бўйидаги Варна шаҳрининг ҳушманзара жойлари билан танишдилар. БКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, округ комитетининг биринчи секретари Т. Стойчев меҳмонларни Варна шаҳри ва округининг ҳозирги ривожи ва уларнинг экономикаси ўсиш истиқболлари билан таништирди.

БЕШ ЙИЛЛИК — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ОЗАРБАЙЖОН ССР САНОАТИ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАННИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРДИ

Озарбайжон ССР меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқларидаги қоидалар ва хулосаларга амал қилиб, мусобақани кенг авж олдириш асосида саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми бўйича тўққизинчи беш йиллик планни муддатидан илгари, 10 сентябрда бажардилар.

Саноат маҳсулоти КПСС XXIV съезди Директиваларида белгиланган 43-46 процент ўрнига 1970 йилдагига нисбатан 1975 йилда 50 процент ўсди. Меҳнат унумдорлиги 34 процент ошди. Бу эса белгиланган топшириқдан ортиқдир.

Саноат маҳсулотининг кўпгина энг муҳим турлари бўйича беш йилликнинг сўнгги йили учун белгиланган ишлаб чиқариш даражасига эришилди. Топшириққа қўшимча равишда 3,5 миллиард куб метр газ, 50 минг тонна пўлат қувур, 4 миллион квадрат метрдан кўпроқ ипак газлама ишлаб чиқарилади, 50 минг тонна пахта толаси, шунингдек кўп миқдорда нефть маҳсулотлари, минерал ўғит, мева-сабзавот консервалари, омихта ем тайёрланади.

Беш йиллик планни 200 дан кўпроқ корхона муддатидан илгари бажарди. Булар орасида «Ширваннефть» газ қазиб чиқариш бошқармаси, Владимир Ильич номли Ново-бакинск нефтни қайта ишлаш заводи, Ленин номли трубопрокат заводи, синтетик каучук заводи, лейтенант Шмидт номли машинасозлик заводи, Кировобод гилам-мовут комбинати, Боку сут комбинати бор. Ишлаб чиқаришда ўн минглаб илғорлар келгуси беш йиллик ҳисобига ишламоқдалар.

Боку шаҳрининг саноат корхоналари ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш юзасидан беш йиллик топшириқни 1975 йил июнь ойида бажардилар.

Республикада химия ва нефть химияси саноати, машинасозлик, енгил ва озиқ-овқат саноати айниқса юксак суръатлар билан ривожланди. Беш йиллик давомида 50 та саноат корхонаси қурилди ва фойдаланишга топширилди.

Ишлаб чиқаришни кенгайтириш, реконструкциялаш, комплекс механизациялаш ва автоматлаш соҳасида, фан ва техниканинг энг янги муваффақиятларини жорий этиш, машиналар ва асбоб-ускуналарнинг янги турларини яратиш соҳасида катта иш олиб борилмоқда.

Республика корхоналари ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг кўпгина турларига Сифат белгиси берилди.

Беш йиллик давомида хом ашё, материаллар, ёқилғи ва электр энергиянинг анчагина тежаб сарфланишига эришилди.

Озарбайжон ССР меҳнаткашлари мавжуд резервларни аниқлаш ва улардан фойдаланиш соҳасидаги ишларни давом эттирмоқдалар. Меҳнаткашлар коллективлари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақага актив қўшилиб ишлаб чиқаришни ўстириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш юзасидан қўшимча мажбуриятлар қабул қилмоқдалар.

СССР Марказий Статистика бошқармаси

ПАХТАЧИЛИККА БАҒИШЛАНГАН БУТУНИТТИФОҚ КЕНГАШИ

ЧИМБОЙ (Қорақалпоғистон АССР), 15 сентябрь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда пахтачилик юзасидан Бутуниттифоқ координацион кенгаши очилди. Кенгаш ишида Ўрта Осиёдаги пахтакор республикалар, Қозоғистон ва Озарбайжон олимлари иштирок этмоқдалар.

Кенгаш программасига мувофиқ ғўза селекцияси, пахтачиликни механизациялаш ва ўсимликларни муҳофаза қилиш юзасидан навбатдаги беш йилликда тадқиқотларнинг асосий йўналишлари тўғрисида докладлар қилинади.

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

15 сентябрда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советининг сессияси бўлиб ўтди. Сессия иштирокчилари область хўжаликларида деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда тайёрлаш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масалани муҳокама қилдилар. Бу ҳақда область ижроия комитетининг раиси П. Ю. Юсупов доклад қилди. Қишлоқ хўжалиги бўйича доимий комиссия раисининг қўшимча доклади ҳам тингланди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕК ДЎСТЛАР МЕҲМОНИ

Вьетнам Демократик Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Нгуен Хиу Кхиеу Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқда.

15 сентябрда Нгуен Хиу Кхиеу Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида ва республика Министрлар Советида қабул қилинди.

Меҳмон Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига борди, Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини, янги уй-жой кварталларини кўздан кечирди. ВДРнинг Совет Иттифоқидаги элчиси Ўзбекистон пойтахтида таълим олаётган вьетнамлик йигит ва қизлар билан учрашди.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

РАЙКОМ КОНФЕРЕНЦИЯГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Чуст район партия ташкилоти партия группалари ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишларини тугаллади. Ҳозир бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайловлар бўлиб ўтмоқда. Район партия комитети айни вақтда район коммунистлари ҳаётида муҳим воқеа бўладиган партия конференциясига тайёргарлик ишларини ҳам қизғин бошлаб юборди.

Ҳисобот ва сайловлар партия ҳаётида муҳим даврдир. Коммунистлар унда ҳисобот даврида босиб ўтилган катта йўлга назар ташлаб, қилинган ишларни чуқур таҳлил этадилар, йўл қўйилган камчиликларни аниқлаб, келажак учун режалар белгилаб оладилар.

Бу галги ҳисобот ва сайловлар КПСС XXV съездига тайёргарликнинг муҳим босқичи белгиси остида ўтаётгани учун ҳам унинг роли ва аҳамияти ниҳоятда катта бўлаётир. Қуйида Чуст район партия комитетининг XXIV партия конференциясига қандай тайёргарлик кўраётгани билан танишасиз.

Райком катта ва ҳаяжонли воқеа — ҳисобот ва сайловга тайёргарлик ишларини бошлаб юборди. Бу галги ҳисобот ва сайловлар партиямиз XXIV съезди тарихий қарорларини якунловчи йил ва умуман тўққизинчи беш йиллик топшириқларини, олинган юксак мажбуриятларни муваффақиятли бажариш ва шу йўл билан КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақаси кенг авж олган бир вазиятда ўтмоқда.

Чуст Наманган областидаги йирик, пахтачилиги, чорвачилиги ва хўжаликнинг бошқа тармоқлари комплекс ривожланиб бораётган келажаги порлоқ районлардан бири. Тўққизинчи беш йилликда районимиз халқ хўжалиги ишлаб чиқариши ниҳоятда ўсди, меҳнаткашлар турмушининг моддий ва маданий даражаси тўхтовсиз ошиб бормоқда.

Район ишлаб чиқариш корхоналари тўрт йиллик ҳамда якунловчи йилнинг саккиз ойлик маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планларини ошириб бажарди. Меҳнат унумдорлиги анча ошди. Шу йилнинг етти ойи мобайнида планга қўшимча 3 миллион 744 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Сифат саноатимиз кўзгуси бўлиб қолди. Ҳозир саноат маҳсулотларининг етти тури давлат сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш юзасидан ўтган тўрт йиллик планлар муваффақиятли бажарилди. Район колхоз ва совхозлари давлатга 164,2 минг тонна ёки пландагига қараганда 15 минг тонна кўп пахта сотдилар. Шунингдек давлатга гўшт, сут, жун, тухум, сабзавот, полиз ва бошқа турдаги маҳсулотлар сотиш плани ҳам ошириб бажарилди. Районимиз меҳнат аҳли КПСС XXV съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, пахта тайёрлаш бўйича якунловчи йил планини 7 ноябргача, гўшт ва жун топшириш планини сентябрь ойида, сут топшириш планини эса ноябрь ойигача бажариш мажбуриятини олган.

Ибрат кучи—зўр куч. Социалистик мусобақа яхши ташкил қилинган, унинг таъсирчанлиги ва самарадорлиги таъминланган, коммунистларнинг авангардлик роли ва ташаббускорлиги яхши йўлга қўйилган жойда план ва мажбуриятлар ҳам муддатидан илгари ошириб бажарилаверади. Чуст миллий пичоқлар заводи, тўққизинчи ремонт қурилиш участкаси, «Ўзбекистон» колхози, шунингдек тўртта цех ва 93 та пахтачилик бригадалари коллективлари беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариб, ўнинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқдалар. Коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлигини шундан ҳам билса бўладики, беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажарган 2053 кишининг 628 таси коммунистлардир. Шулардан миллий пичоқлар заводининг мастерлари Ҳайдарали Устабоев, Рустам Ҳакимов 1981 йил ҳисобига, Абдуллажон Отабоев, Маҳмуд Исахоновлар бошчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадалари 1978 йил ҳисобига маҳсулот тапширмоқдалар. Навоий номли колхоздан Мамат Лочиев, «Ўзбекистон» колхозидан Қурбон Умрзоқов, «Коммунизм» совхозидан Мелихон Олимова, «1-Май» колхозидан Тошпўлат Таваккалов, Ленин номли колхоздан Абдувоҳид Қурбонов ўртоқлар бошлиқ ва бошқа бир қатор бригадаларда КПСС XXV съезди шарафига ҳар гектар ердан камида 50-60 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олиш учун кураш тобора қизимоқда.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисидаги қарорига районимиз меҳнаткашлари якдиллик билан жавоб бермоқдалар. Коммунистларнинг ташаббуси билан съезд шарафига зарбдор вахта эълон қилинди. Съездга юбориладиган рапортга имзо чекиш ҳуқуқини олиш учун курашаётган меҳнат зарбдорлари сафи тобора кенгайиб бормоқда.

КПСС XXIV съездидан сўнг районимиз партия ташкилотлари ҳаётида жиддий ўзгаришлар бўлди. Партия ташкилотлари сон жиҳатидан ўсиб, сифат жиҳатидан мустаҳкамланди, структураси анча такомиллашди. Ҳозир ишлаб чиқариш корхоналари, қурилиш ташкилотлари, колхоз, совхоз ва муассасаларда 164 та партия группалари, 151 та цех ва 82 та бошланғич партия ташкилотлари иш олиб бормоқда. Ҳисобот даврида партия сафига энг муносиб кишилардан 428 киши қабул қилинди. Улар орасида комсомол сафидан ўтган ёшлар ҳамда хотин-қизлар кўпчиликни ташкил этади. Коммунистлар ишлаб чиқаришнинг энг масъулиятли участкаларида меҳнат қилмоқдалар.

Ютуқларимиз кўп. Аммо ютуқлар соясида қолаётган камчиликлар ҳам йўқ эмас. Колхоз ва совхозларда, ишлаб чиқариш корхоналарида ҳали қилиниши лозим бўлган вазифалар, ишга туширилмаган резервлар анча. Ана шулар ҳақида партия группалари ва цех партия ташкилотларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида сўзга чиққан коммунистлар алоҳида тўхталдилар. Бу йиғилишлар коммунистларнинг актив иштирокида, ўзаро талабчанлик ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтди. Коммунистлар партия ташкилотлари фаолиятида рўй бераётган камчиликлар, эътибордан четда қолган муҳим масалалар ҳақида фикр ва мулоҳазалар билдирдилар. Ишни янада яхшилаш ҳақида конкрет таклифлар билан чиқдилар. Партия ташкилоти жанговарлигини ошириш, партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишлар юзасидан улар фаолиятини яхшилаш, хўжаликка изчил партиявий раҳбарликни таъминлаш, социалистик мусобақа таъсирчанлиги ва самарадорлигини ошириш вазифалари коммунистларнинг сўзларида асосий мавзу бўлди. Район партия ташкилоти бу таклифларни атрофлича ўрганиб оператив тадбирлар белгилайди.

Район партия комитети конференцияга тайёргарлик юзасидан тадбирлар белгилаб чиқди. Ҳозир район ва область партия комитетлари бюроларида тасдиқланган ана шу конкрет планлар асосида конференцияга пухта тайёргарлик кўрмоқдамиз. Бу планда ўтган даврда қилинган партиявий ишларни ўрганиш ва умумлаштириш, таҳлил этиш, материалларни ҳисобот докладига тавсия этиш, резолюция лойиҳасини тайёрлаш райком аъзолари ва кенг активлар иштирокида олиб борилиши кўзда тутилган. Унда муайян иш юзасидан масъул коммунистнинг номи ва ишнинг бажарилиш муддати аник кўрсатилган.

Конференцияга тайёргарлик плани бир неча бўлимдан иборат бўлиб, булар район партия комитети ҳисобот докладининг ўзагини ташкил қилади. Докладнинг биринчи бўлими хўжалик ишлаб чиқаришига партиявий раҳбарлик ва ишлаб чиқаришни ривожлантириш истиқболларидан иборат. Бу қисмни райкомнинг иккинчи секретари Э. Дадабоев бошлиқ 80 кишидан иборат группа тайёрлайди. Докладнинг иккинчи қисми ташкилий-партиявий ишлар, совет, касаба союзлари, комсомол ташкилотларига партиявий раҳбарлик ишларини қамраб олади. Бу ишларни ўрганиш учун райкомнинг ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири М. Маърупов бошлиқ 42 кишилик группа ажратилган. Докладнинг учинчи бўлимида эса идеология, оммавий-сиёсий ҳамда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишлари қамраб олинади. Бу ишларни райком секретари Ф. Раҳимова бошлиқ 48 кишилик группа чуқур ўрганади.

Биринчи группа колхозлар, совхозлар, ишлаб чиқариш корхоналари ва қурилиш ташкилотларида тўққизинчи беш йиллик планлари ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини ўрганади. Асосий эътибор район меҳнаткашларини КПСС XXIV съезди ва партия Марказий Комитетининг съезддан кейинги Пленумлари қарорларини тўла амалга ошириш учун курашга сафарбар этишда партия ташкилотларининг ташкилотчилик роли, ишлаб чиқаришнинг асосий воситалари — ер ва техникадан, ишлаб чиқариш кувватларидан, капитал маблағлардан оқилона фойдаланиш, деҳқончилик маданиятини ошириш, иқтисодий ишларни ташкил этишни янада яхшилаш вазифаларига қаратилади.

Чорвачиликни ихтисослаштириш — ривожланишнинг муҳим омилларидан. Район хўжаликлари ўнинчи беш йилликда оғир қўл меҳнатини механизациялашни тугаллайдилар, муҳим соҳалардан бири — эчкичилик ихтисослаштирилади. Группа ана шу ишлар бажарилишининг боришини чуқур ўрганяпти.

Иккинчи группага район партия комитетининг ташкилий-партиявий ишлар юзасидан ҳисобот давридаги фаолиятини чуқур ўрганиш топширилган. Райкомнинг бошланғич партия ташкилотлари жанговарлиги ва активлигини ошириш, партия сафини мустаҳкамлаш, коммунистларнинг авангардлик ролини, активлиги ва интизомлилигини таъминлаш, уларни халқ хўжалиги ҳамда маданий қурилишнинг энг масъулиятли участкаларига тўғри жойлаштириш, партия ташкилотлари структурасини такомиллаштириш, маъмурият фаолиятини назорат қилиши ҳуқуқидан кенг фойдаланиш борасида тўпланган бой тажрибалар умумлаштирилади.

Группа шунингдек партия йиғилишларини ўтказиш, қарорлар ижросини таъминлаш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасида бошланғич партия ташкилотларининг иш фаолиятини атрофлича таҳлил қилади. Партия группалари, цех ва бошланғич партия ташкилотларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларининг якунлари, уларда сўзга чиққан коммунистларнинг танқидий фикр ва мулоҳазалари, фойдали таклифларини умумлаштириб, улардан фойдаланиш тадбирларини ишлаб чиқади. Совет, касаба союзлари ва комсомол ташкилотларига партиявий раҳбарликнинг қандай йўлга қўйилганлигини ўрганиш ҳам шу группа фаолиятидан муҳим ўрин олади.

Учинчи группага коммунистларнинг, комсомол ва партия активларининг марксча-ленинча ҳамда иқтисодий ўқувини, лекция пропагандаси, агитатор, сиёсий ахборотчи ва сиёсий ташкилотчилар, халқ университетлари, коммунистик меҳнат мактаблари «Билим» жамияти район ташкилоти фаолиятини таҳлил қилиш топширилган. Меҳнаткашларни интернационализм, совет ватанпарварлиги, коммунистик ғояларга содиқлик руҳида тарбиялаш, илмий-атеистик пропаганда ҳамда янги маросимларни жорий этиш, хотин-қизларнинг коммунистик қурилишда актив иштирокини таъминлаш, маданий-оқартув муассасалар, мактаблар, спорт ва оммавий мудофаа ишларининг боришини ўрганиш ҳам группа вазифасидир. Группа аъзолари айниқса коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини ошириш, КПСС XXV съезди шарафига бошланган социалистик мусобақани авж олдириш, оммавий сиёсий ишларнинг таркибий қисми бўлган агитация ва пропаганда ишларининг таъсирчанлигини янада оширадилар.

Район партия комитети ҳисобот доклади ва ҳисобот юзасидан резолюция лойиҳасини тайёрлайдиган группаларни ҳам тузди. Район партия конференциясини тайёрлаш ва ўтказиш юзасидан белгиланган тадбирларда, ревизия комиссияси ҳисоботини ва мандат комиссияси материалларини тайёрлаш вазифаси ҳам ўрин олган.

Конференцияга тайёргарлик кўриш планида ташкилий-техникавий тайёргарлик вазифалари ҳам батафсил кўрсатилган. Ноябрь ойининг бошида ўтказиладиган райком пленумида ҳисобот доклади ҳамда конференциянинг иш куни тартиби кўриб чиқилади ва тасдиқланади.

Конференцияни шу йилнинг 14—15 ноябрида ўтказишни мўлжаллаб турибмиз. Янги йилгача конференция якунини барча бошланғич партия ташкилотлари йиғилишларида атрофлича муҳокама қилиш планлаштирилган. Декабрь ойининг биринчи ярмида район партия комитети бюросида конференция делегатлари киритган танқидий фикр ва мулоҳазалар ҳамда таклифларни жорий этишга қаратилган тадбирлар белгиланади ва тасдиқланади.

Район партия комитети аъзолари, активлари, барча коммунистлар учун ғоят масъулиятли давр бошланди. Ҳамманинг диққат-эътибори район XXIV партия конференциясини белгиланган ана шу тадбирлар асосида юксак ғоявий ва ташкилий даражада ўтказишга қаратилган.

С. КАРИМОВ,
Чуст район партия комитетининг биринчи секретари.

Тошкент тажриба-пиллакашлик фабрикасида сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун қизғин кураш бормоқда. Селекционер олимлар томонидан яратилган янги маҳсулдор пилладан маҳсулот ишлаб чиқаришга киришилди. Корхонанинг кўплаб ишчилари шу кунларда 1976—1977 йиллар ҳисобига маҳсулот тайёрламоқдалар. Суратда: пилла ўровчи илғор автоматчи Рихси Маликова. У ҳозир 1977 йил ҳисобига маҳсулот топширяпти.

В. СИРОТКИН фотоси.

ЛОЙИҲАЧИЛАР КЕНГАШМОҚДАЛАР

КИЕВ. (ТАСС мухбири). Бу ерда тўқимачилик ва трикотаж саноати корхоналари лойиҳачи — мутахассисларининг кенгаши ўз ишини тамомлади. Кенгашда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлардаги лойиҳа институтлари ва ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар. Улар тўқимачилик ва трикотаж саноатининг янги корхоналарини вужудга келтириш, ишлаб турган қувватларни кенгайтириш борасида кооперациялаштиришни ривожлантириш билан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилдилар.

Кенгаш лойиҳалашнинг бир хил эталонини қабул қилди. Бу эталон ҳар бир лойиҳани, кимлар томонидан ишлаб чиқилганидан қатъий назар, бемалол «ўқиш» ва уни баҳолаш имконини беради. Бу эса энг мақбул вариантни танлаб олиш ва махсус ахборотларни кенг кўламда айирбошлаш имкониятини туғдиради. Кенгашнинг тавсиялари энг тежамли ечимларни жорий қилишга, иш сифатини яхшилашга, енгил саноат объектларини қуриш муддатларини қисқартириш ва арзонлаштиришга ҳам ёрдам беради. Бу тавсиялар Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг икки томонлама ёки кўп томонлама ҳамкорлиги доирасида янги қурулишларнинг лойиҳаларини биргаликда тузиб чиқиш вақтида айниқса кўп наф келтиради.

ПЛАЗМА ЁРДАМИДА

Республика яйлов-мелиоратив-қурилиш бирлашмасида металлни ҳаво-плазма ёрдамида кесадиган янги аппаратдан фойдаланила бошланди. Бу аппарат Е. О. Патон номли Киев электр пайвандлаш институтида яратилган. Мелиораторлар бу аппаратдан металл трубаларнинг сув сизиб чиқадиган тешикларини очиш учун фойдаланишга аҳд қилдилар. Одатда бу металл трубалар ер остидаги сувни юқорига кўтариб бериш учун қудуқларга тушириладиган.

Бундан илгари трубалардаги ана шу тешикчалар қўлда очилиб, бунинг учун кўп вақт кетар эди. Плазма автомат икки баравар тезроқ ҳаракат қилади ва автогенсиз иш кўрса ҳам бўлади. Янги аппарат яйловларни ўзлаштирувчилар учун бир йил мобайнида 30 минг сўмни тежаш, Ўзбекистоннинг сувсиз районларида артезиан қудуқлари қазишни жадаллаштириш имкониятини беради. (ЎзТАГ).

ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

редакция почтасидан

Кеча «Совет Ўзбекистони» газетхонлардан 65 та хат ва 5 та фотосурат олди. Шулардан айримларини диққатингизга ҳавола қиламиз.

ҒАЛАБА РАПОРТИ

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги Дорихоналар Бош бошқармаси ходимлари тўққизинчи беш йиллик давлат планини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириб, бутун диққат-эътибор ва куч-ғайратни аҳолини ва даволаш-профилактика муассасаларини мунтазам равишда дори-дармонлар билан таъминлаб туришга қаратдилар. Катта ишларни амалга ошириш натижасида тўққизинчи беш йиллик товар оборот плани республика дорихоналар муассасалари томонидан муддатидан илгари 12 августда бажарилди. Планда кўрсатилган 323481 минг сўм ўрнига 323500 минг сўм қилиб, ортиғи билан адо этилди. Шу йилнинг охиригача дори-дармонлар ва бошқа медицина аҳамиятига эга бўлган товарларни реализация қилиш 30 миллион сўмни ташкил этади.

Тўққизинчи беш йиллик мобайнида янгидан 224 та хўжалик ҳисобидаги дорихоналар очилди. Уларнинг ҳаммаси қулай шарт-шароитга эга бўлган биноларга жойлашган. Беш йиллик даврида колхозлар ва совхозлар томонидан кўплаб дорихона бинолари қурилди. Шу йиллар ичида Ўзбекистон дорихоналар тармоқларининг хўжалик омборхоналари аҳволи бирмунча яхшиланди. Нукус, Бухоро, Тошкент шаҳарларида типовой лойиҳа бўйича омборхоналар қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Йилдан-йилга дорихоналар ва даволаш-профилактика муассасалари ишлари такомиллашиб бормоқда. Республика дорихоналар муассасаларининг моддий-техника базаси яхшиланяпти. Тўққизинчи беш йиллик мобайнида дорихоналар учун жиҳозлар, мебель ва аппаратуралар сотиб олиш 2800 минг сўмни ташкил этди.

Республика дорихоналар муассасалари коллективлари бу муваффақиятларга маҳаллий партия ва совет органларининг яқиндан берган кўмаги, социалистик мусобақани тобора авж олдириб юборганликлари туфайли эришдилар. Дорихоналар ходимлари бундан буён ҳам бутун куч-ғайратларини аҳолини ва даволаш профилактика муассасаларини ўз вақтида дори-дармонлар билан таъминлаб туришга қаратиб, КПСС XXV съездини муносиб совғалар билан кутиб оладилар.

БЕҒАРАЗ ЁРДАМ

Пойтахтдаги Фрунзе район меҳнаткашлари бир неча йиллардан буён Чиноз районы меҳнат аҳлига оталиқ ёрдами бериб келишяпти. Шу йилнинг ўзидагина улар чинозликларга 25 минг сўмлик амалий ёрдам кўрсатдилар. «Чиноз» наслчилик совхоз-техникуми территориясида 1200 бош қорамолга мўлжалланган молхона биноси қуриб битказилди. «Чиноз» ва «Олмазор» совхозлари территориясида механика устахонаси ва гараж биноси қўлдан чиқарилди.

Озуқа жамғаришда ҳам шаҳарликларнинг ҳиссаси катта. Киров номли, «Москва», «Олмазор», «Чиноз» хўжаликларида Фрунзе район меҳнаткашлари томонидан 4 минг тоннага яқин пичан ва дағал хашак жамғарилди. Мева, сабзавот ва полиз маҳсулотларини йиғиштириб олишда ҳам уларнинг ҳиссаси салмоқли бўляпти.

Қ. МАЛИКОВ.

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисидаги қароридан илҳомланган Бухоро область Қизилтепа районининг полизчилари полиз маҳсулотлари тайёрлаш йиллик планини ортиғи билан бажардилар. Эл-юрт дастурхонига 1370 тонна ўрнига 1385 тонна ширин-шакар қовун-тарвуз етказиб берилди.

Райондаги «Москва» колхози миришкорлари 132 тонна, «Партия XXII съезди» колхози 115 тонна ва «Ленинград» колхози полизчилари 98 тонна полиз маҳсулотлари етказиб бериб, планнинг бажарилишига муносиб ҳисса қўшдилар.

И. САЛИМОВ.

* * *

Шунингдек, газетхонлардан тошкентлик Н. Холматов, самарқандлик А. Жўраев, С. Хўжаев, Б. Мамарасулов, М. Сиддиқов, С. Шодиев, Б. Шамсиев, фарғоналик С. Саҳобов, Қ. Мирзапўлатов, андижонлик Т. Ашуров, сурхондарёлик У. Бекмуродов, қорақалпоғистонлик Т. Юсупов, Б. Ешимбетов, қашқадарёлик Э. Зиналиева ва бошқалар ҳам турли мавзуларда хат-хабарлар юборганлар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

ОГОҲЛАНТИРИЛДИ

Рассом блокноти рубрикаси остида берилган материалда (25 июнь 1975 йил) идора юмуши билан сафарга чиқилганда бериладиган маблағлар Чирчиқ шаҳар трансформатор заводида ўринсиз сарфланаётгани танқид қилинган эди.

Шаҳар партия комитетидан хабар беришларича, газетанинг ана шу танқидий материали Чирчиқ шаҳар халқ контроли комитетининг мажлисида муҳокама қилиниб, завод директори Г. Игнатьев ва бош бухгалтер В. Попов огоҳлантирилган. Директор ўринбосари А. Демидовга виговор эълон қилинган.

Чирчиқ шаҳар партия комитети идора юмуши билан сафарга чиқишга мўлжалланган маблағлардан тўғри фойдаланишни қаттиқ назорат остига олган.

ПАХТАКОРЛАР ҲУЗУРИДА

Бортида «Тошкент трактор заводи» деган сўзлар ёзилган автобус Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхознинг биринчи бригадаси дала шийпонига келди. Кўп ўтмай, завод маданият саройининг ҳаваскор артистлари пахтакорлар ҳузурида концерт бердилар.

Тошкент тракторсозлари бадиий ҳаваскорлик тўгарагининг коллективлари Чиноз районидаги колхозларга тез-тез келиб турадилар. Улар бу ерда концерт берибгина қолмай, колхоз клублари ва маданият уйлари ҳаваскорлик коллективлари ўзларининг ижрочилик маҳоратларини такомиллаштиришларига кўмаклашадилар, дала шийпонларини жиҳозлашда қатнашадилар.

Трактор заводининг ҳаваскор коллективлари бутун пахта йиғим-терими даври учун сайёр концертлар бериш графигини тузиб чиқдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗ СЎЗЛАРИ УСТИДАН ЧИҚДИЛАР

Сирдарё области электр тармоқлари корхонасининг коллективи КПСС XXV съезди шарафига ватанга берган сўзи устидан белгиланган муддатидан тўрт ой илгари чиқди. Ўнинчи беш йиллик ҳисобига қарийб бир миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Мирзачўлда тўққизинчи беш йиллик плани бўйича 16 минг километрга яқин узунликдаги электр узатиш линиялари тортилди, кўпгина янги подстанциялар ишга туширилди, 600 та трансформатор ремонт қилинди. Деярли ҳамма ишлар «яхши» ва «аъло» баҳо билан бажарилди. Рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этишдан қарийб 400 минг сўм иқтисодий самара олинди. Бу таклифларнинг 236 тасидан фойдаланилди.

(ЎзТАГ).

ОСОЙИШТАЛИК ПОСБОНЛАРИ

ИНСОН ВА ҚОНУН

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг мамлакатимизда жамоат тартибини сақлашда меҳнаткашларнинг иштироки тўғрисида қарор чиқаргандан буён 16 йил ўтди. Бу муҳим ҳужжат ижтимоий бурчини яхши англаган ҳамда ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашни ўз бурчи деб ҳисоблаган илғор коллективларнинг олижаноб ташаббусини қўллаб-қувватлади ва меҳнаткашларнинг жамоат тартибини сақлашда фаол иштирок этишига кенг йўл очиб берди. Бунинг натижасида кўнгилли халқ дружиналари жиноятчиликка қарши курашда, жамоат тартибини сақлашда ички ишлар органларининг мустаҳкам таянчи бўлиб қолди.

Ўзбекистон ССР ички ишлар органлари жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликка қарши курашда халқ ёрдами ва мададига таянмай туриб иш кўриб бўлмаслигини яхши англаб, партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлиги ва ёрдамида жамоатчилик билан алоқасини мустаҳкамламоқда. Халқ дружиналарининг жанговар ядросини коммунистлар ва комсомоллар ташкил этмоқда. Ҳозир Ўзбекистон халқ дружиналари составида 30 мингдан ортиқ КПСС аъзоси, ва 50 минг комсомол аъзоси бор.

Давлат ва гражданларнинг манфаатларини ҳимоя қилишдаги қатъияти, жасорати ва мардлиги учун ҳамма жойларда дружиначилардан миннатдор бўлмоқдалар. 150 мингдан ортик кўнгилли дружиначилар — илғор ишчилар, колхозчилар ва хизматчилар милиция билан ёнма-ён туриб, ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш, гражданларни қонунларга риоя қилиш руҳида тарбиялаш юзасидан актив иш олиб бормоқдалар.

Кейинги вақтда халқ дружиначиларининг фаолияти янада кучайтирилди. Комсомол оператив отрядларининг сони, шунингдек болалар назоратсизлигига қарши кураш, социалистик мулкни ўғирлашга қарши кураш бўйича, паспорт режимига риоя қилиш бўйича ихтисослаштирилган халқ дружиналари сони икки баравар кўпайди. Ҳозирги вақтда ҳар куни республикада 6 мингга яқин дружиначи жамоат тартибини сақлашда иштирок этяпти. Улар кўчаларда ва жамоат жойларида патруллик, таянч пунктларда навбатчилик қиладилар.

Дружиначиларнинг иштироки билан ўтган йилнинг ўзида республикамизда 500 дан ортиқ жиноят фош этилди ва олди олинди. Дружиначиларнинг ўзлари 300 га яқин жиноятчини ҳамда кўпгина тартиббузарларни қўлга олдилар. Масалан, Жиззах районидаги Ҳамид Олимжон номли колхоз кўнгилли халқ дружинаси аъзоси Рустам Бобоев бир колхозчининг уйига ўғирликка тушган жиноятчини ушлаб олди. Бундай мисолларни жуда кўплаб келтириш мумкин. Ўтган йили республика кўнгилли халқ дружиналарининг аъзоларидан 779 киши жамоат тартибини сақлашда фаол иштироки учун мукофотга тақдим этилди.

Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, дружиналар ҳаракатининг муваффақияти кўп жиҳатдан уларнинг ишини тўғри ташкил этишга ва тўғри бошқариб боришга боғлиқдир. Маълумки, кўнгилли халқ дружиналарига бевосита раҳбарлик қилиш учун район ва шаҳар штаблари тузилган. Ҳозир бундай штаблар шаҳар ва районлардагина эмас, балки микрорайонларда ҳам тузилди.

Наманган шаҳридаги 1 ва 2-микрорайонларда оператив шароит ғоят мураккаб бўлиб, тартиб бузиш ҳоллари ва жиноят камайиш ўрнига кўпайиб бормоқда эди. Бундай аҳволнинг сабаблари ўрганиб чиқилганда, нотинч оилалар, ичкиликка берилган, аввал судланган шахслар, текинхўрлар етарли ҳисобга олинмаганлиги маълум бўлди. Кўнгилли халқ дружинаси бу микрорайонларда жамоат тартибини муҳофаза қилишда етарли иш олиб бормасди. Ишчилар ва аҳоли ўртасида ҳуқуқ пропагандаси яхши йўлга қўйилмаган эди.

Шаҳар партия комитети Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли комбинат раҳбарлари ва шаҳар ички ишлар бўлими билан биргаликда бу микрорайонларда кўнгилли халқ дружиналари штаблари тузиш масаласини муҳокама қилди.

Микрорайонларда ташкил этилган таянч пунктларида комбинатнинг илғор ишчилари ва хизматчиларидан 250 кишилик дружина ташкил этилди. Шунингдек, 25 кишидан иборат ихтисослаштирилган дружина тузилди. Дружиначиларнинг навбатчилик қилиши ва уларнинг ишлари натижалари журналга ёзиб бориладиган бўлинди. Кўнгилли халқ дружинаси аъзолари ўтган йилнинг ўзида 15 безорини, 10 та жиноятчини қўлга туширдилар, 2 та жиноятнинг олдини олдилар ва тўртта жиноятни фош қилдилар. Комбинатнинг ихтисослаштирилган дружинаси аъзолари профилактика ишларини мунтазам олиб бора бошладилар. Бунинг натижасида шаҳардаги 1 ва 2-микрорайонларда жиноятчилик кескин камайди. Шуни айтишнинг ўзи кифояки, безорилик фактлари икки баравардан зиёдроқ камайди.

Ички ишлар органлари кўнгилли халқ дружиналари ишини ташкил этиш, улар билан мустаҳкам алоқада иш олиб бориш учун махсус ходимлар ажратишлари керак. Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги ва унинг органлари ана шундай ходимларни танлашга жиддий эътибор берди. Ҳозирги вақтда яхши профессионал тайёргарликдан ўтган 200 дан ортиқ қобилиятли ташкилотчилар кўнгилли халқ дружиналари билан алоқа қилиб турибди. Ички ишлар органлари кўнгилли халқ дружинаси аъзолари билан биргаликда жамоат тартибини сақлаш ва жиноятларнинг олдини олиш бўйича тадбирларни биргаликда амалга оширмоқдалар. Ана шундай тадбирларни бажариш вақтида кўнгилли халқ дружиначиларига ички ишлар ходимларининг оператив раҳбарлик қилиши айниқса яхши самара бермоқда.

Самарқанд область Оқдарё районидаги кўнгилли халқ дружиналарининг аъзолари милиция ходимлари билан биргаликда 12 рейдда иштирок этдилар. Рейдлар давомида жамоат тартибини бузган 54 киши аниқланиб қўлга туширилди, 21 киши паспорт режимини бузганлиги ва 13 киши ижтимоий фойдали меҳнат билан шуғулланмаётганлиги аниқланди. Ана шундай биргаликда иш олиб бориш натижасида Оқдарё районида тартиб бузиш ва жиноятчилик ҳоллари кескин камайди.

Кўнгилли халқ дружиналари аъзолари билан ички ишлар органлари ходимларининг куч-ғайратини бирлаштиришда тарбиявий ва профилактика ишларининг марказига айланаётган таянч пунктлари жуда катта роль ўйнамоқда. Ички ишлар органлари ва жамоат ташкилотларининг аҳоли яшаш жойларида ташкил этилаётган таянч пунктлари жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликнинг олдини олишда яхши самара бермоқда.

Ички ишлар органлари халқ дружиналарининг жанговарлигини ошириш тўғрисида қайғуриб, дружиначиларнинг ўқишини ташкил этдилар. Партия ва совет органларининг, суд ва прокуратуранинг ходимлари дружиначилар билан машғулотлар ўтказдилар.

Социалистик ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашни, жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш бутун жамоатчиликнинг ишидир. Кўнгилли халқ дружиналари эса кенг жамоатчиликнинг ана шу ишдаги иштирокининг энг яхши формаси бўлиб қолди. Ички ишлар органлари жамоат тартибини муҳофаза қилишда, жиноятчиликка қарши курашда бундан буён ҳам халқ дружиначилари фаолиятини янада кучайтириш тадбирларини кўраверадилар.

Ш. ҲАСАНБОЕВ,
Ўзбекистон ССР ички ишлар министрининг ўринбосари.

КПСС XXV СЪЕЗДИГА ҚАНДАЙ ТУҲФА ТАЙЁРЛАМОҚДАСИЗ?

МЕХАНИЗАТОРЛАР МУСОБАҚАСИ

МАРДЛАР — МАЙДОНГА!

Ҳурматли ҳамкасбим Неъматжон Маликов! Эл орасида таърифингизни эшитиб, сизга ҳавасим келиб юрардим. Буни қарангки, куни кеча сиздан мактуб олдим, қани майдонга чиқиб беллашайлик, дебсиз. Сиз билан, яъни Фарғонанинг довруқли дарғаси билан беллашиш фахрли иш. Аммо бунинг катта масъулияти ҳам бор. Хатингиздаги ҳар бир сўз — менинг сўзим, менинг фикримга ҳамоҳанг. Ҳа, беш йилликнинг якунловчи йилида янада юксак унум билан, уюшқоқлик ва катта масъулият ҳисси билан меҳнат қилайлик, юртимиз моддий бойликларини, халқимиз фаровонлигини оширайлик! Бу гапларингиз менга ҳам, менинг ўнлаб ҳамкасбларимга ҳам ғоят маъқул келди.

Мен қарийб йигирма йилдан бери механизаторлик қиламан, ўн йилдирки машинада пахта ҳам тераман. Аммо, ўн йилнинг нарёғида яратилган терим агрегатлари билан бугунги пахта териш машиналари орасида жуда катта тафовут бор, Демоқчиманки, олимларимиз, ишчи дўстларимиз биз учун энг мукаммал, унумли механизмлар яратиб бермоқдалар. Сиз мактубингизда таъкидлаб ўтганингиздек, техникамиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг оғирини енгил қилишда ғоят муҳим роль ўйнайди. Куни кеча матбуотда республикамизнинг довруқли дарғалари — Турсуной Охунова билан Жиянқул Рустамовларнинг сиз билан бизнинг ишимизга доир ғоят муҳим мавзудаги мақолалари эълон қилинди. Чиндан ҳам, дўстим Неъматжон, биз механизаторлар жуда катта ишларни амалга оширишга, деҳқонларимизни оғир қўл меҳнатидан ҳалос этиш, қолаверса, пахта таннархини арзонлаштириб, меҳнат аҳли моддий манфаатдорлигини тинмай оширишга даъват этилган кишиларимиз.

Атоқли механизаторларнинг очиқ хатлари бизнинг хўжалигимиздаги механик-ҳайдовчилар ўртасида ҳам қизғин баҳсларга сабаб бўлди. Бўлимларда, кейин эса совхоз бўйича бу хатларни муҳокама қилиб чиқдик. Гап шундаки, бу йил совхозимиз далаларида 42 терим агрегати ишлаши керак. Мажбуриятда кўзда тутилган 16,5 минг тонна пахтанинг тенг ярмини машиналарда териб берамиз деб сўз бергандик. Очиқ хатлар муҳокамаси муносабати билан бўлган йиғилишда хўжалигимиз механизаторлари ҳам дадил гаплар билан майдонга чиқдилар. Кейинги аҳду паймонимиз шуки, биз дала гвардиячилари совхознинг 65 процент пахтасини машиналар билан териб беришга аҳд қилдик.

Энди ўзимнинг шахсий режаларим ҳақида икки оғиз сўз. Ўтган йили агрегатим билан 326 тонна пахта териб берган эдим. Ўйлаб кўрсам, бу йил ана шу маррадан анча ўзиб кетишим мумкин экан. Янги мажбуриятим — 500 тонна. Бу гапларни ишонч билан айтяпман, сўзимнинг устидан чиқишимга ишончим комил. Нега десангиз ўзим бириктирилган Меҳмонали Ваҳобов бошлиқ бригадада чигит экишдан тортиб то ғўза парваришигача бўлган жараёнларни техникада ўзим бажардим. Муҳими, ғўзаларни машина теримбоп қилиб парваришладим. Бир мен эмас, мавсумда 250-400 тоннадан пахта теришга шайланиб турган Икром Ахмедов, Алижон Хўжаматов, Нишонбой Ҳолматов каби ўнлаб механизатор дўстларим ҳам худди шу хилда иш олиб бордилар. Машина теримига ажратилган пайкалларда бирорта ўт қолдирмадик. Агрегатлар айланадиган ва қайтадиган жойларни текислаш ҳам бошлаб юборилади. 42 терим агрегатининг ҳаммаси сифатли ремонтдан чиқарилиб, ишга тахт қилиб қўйилди.

Совхозимизда бу йил пахта бўлиб берди десам, хато қилмаган бўламан. Ҳар туп ғўзада 12-14 тадан тўқ кўсак санаш мумкин. Пахталар очила бошлади. Сентябрнинг биринчи ўн кунлигида дефолиация бошланади. Суронли қизғин кунлар яқин!

Олтин қўллар билан баракали, улкан хирмонларга асос яратдик. Съезд олди йилида хирмонимиз янада салмоқли бўлади. Бу хирмонга баракани биз, дала гвардиячилари киритамиз десам, юзлаб, минглаб ҳамкасбларимнинг фикрини ифода этган бўламан.

С. МАМАЮСУПОВ,

Фарғона область, Ўзбекистон районидаги «Ғаниобод» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

ЮРТ ДАЪВАТИ

Ҳурматли ҳамкасб дўстим Содиқжон Мамаюсупов! Мен Сизга, областимизнинг энг пешқадам механизаторига хат ёзиб мурожаат қиляпман. Республикамиз партия ва ҳукуматининг яқинда қабул қилинган қарорида бу йил 3 миллион тонна пахта «зангори кема»лар билан териб олиниши алоҳида таъкидланганидан шубҳасиз, хабардорсиз. Унча-бунча эмас, уч миллион тонна! Ҳали ҳозиргача пахтачилик бобида тилга олинмаган рақамлар. Аммо, реал, ўйланган, шубҳасиз амалга оширса бўладиган иш бу.

Ҳурматли ҳамкасбим, мен бу гапларни шунинг учун ҳам ишонч билан айтаяпманки, биз юзлаб-минглаб «зангори кема» капитанлари пахтани агрегатлар билан теришда нималарга қодир эканлигимизни аллақачонлар кўрсатганмиз, жуда юксак марраларни эгаллаганмиз ва эгаллайверамиз ҳам! Келинг, Сизга ўз фаолиятим ҳақида баъзи гапларни айтиб берай:

Бу йил, тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили мен учун айниқса марокли бошланди. ВЛКСМнинг XVII съезди менда жуда катта ва ёрқин таассуротлар қолдирди, ватанимиз бойлигига бойлик, халқимиз фаровонлигига фаровонлик қўшиш учун ҳар қачонгидан ҳам унумлироқ меҳнат қилиш, эл-юрт ишига содиқ бўлиш менинг жанговар шиоримга айланди. Йил бошиданоқ бригадамиз аъзолари билан гапни бир жойга қўйиб, қаттиқ аҳд-паймон билан иш бошладик. 60 гектар майдонда пахта етиштиряпмиз. Мажбурият колхоз бўйича 40 центнердан. Аммо, биз гектаридан 50 центнердан ҳосил етиштирамиз деб қатъий бел боғлаганмиз.

Ҳурматли дўстим Содиқжон! Яхши биласизки, одам боласи ниятига фақат меҳнат билан етади. Биз худди шундай қиляпмиз. Бригаданинг ҳамма майдонларига чигитни ўзим экдим. Биринчи парваришданоқ машина теримини кўзлаб иш тутдик, культивация қилишда ҳам машина теримини бирор дақиқа бўлсин, унутганим йўқ, Чеканкани ҳам агрегат билан ўзим ўтказдим. Бегона ўт-машина теримига ҳалал берувчи энг ёмон ғов. Шу боисдан ҳам бегона ўтни батамом йўқотиб ташлаш фикру зикримиз. Ҳозир далаларимизда бегона ўт кўринмайди.

Яқиндагина Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг «Республика колхозлари, совхозлари ва тайёрлов пунктларини 1975 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш» тўғрисидаги қарори эълон қилинди. Бу ҳужжатни биз айни кунлардаги фаслиятимиз учун дастуриламал деб биламиз. Хўжалигимизда, жумладан, бизнинг бригадамизда ҳам йиғим-теримга тайёргарлик ишлари тугалланди ҳисоб: 16 терим агрегатининг ҳаммаси барвақт ва сифатли ремонтдан чиқарилди, тош-торозилар, хирмонлар тахт, йўллар ремонти ниҳоясига етмоқда. Мен ўзимнинг севикли тўрт қаторли «Ўзбекистон»имни аллақачон ремонтдан чиқариб, ишга шай қилиб қўйганман. Ҳаяжонли онларни, қани теримга!» деган командани орзиқиб кутяпман. Партиямизнинг XXV съезди бўладиган йил арафасида агрегатим бункеридан 600 тонна пахта тўкишга сўз бераман. Бу — реаль, амалга ошиши ҳақ гап. Қолаверса, бу — атоқли механизаторлар Турсуной Охунова ва Жиянқул Рустамовларнинг биз механизаторларга қарата қилган мурожаатларига амалий жавобим бўлади. Бундан ташқари 5 та бўлажак механизаторларга мураббийлик қилишни ҳам ўз зиммамга олганман. Сўзсиз, бунинг ҳам уддасидан чиқаман.

Шу кунларда биз машина терими билан боғлиқ бўлган тайёргарлик ишларини қизғин амалга оширяпмиз. Карталарнинг боши ва этаклари текисланяпти, дефолиацияга сентябрнинг бошидан киришамиз, прицеплар, кўрак узиш ва чувиш агрегатлари тахт. Хўжалигимиз октябрнинг дастлабки ўн кунлигида давлатга 5250 тонна «оқ олтин» топшириб, социалистик мажбуриятни бажаради. Ана шу ҳосилнинг 2 минг тоннасини биз механизаторлар териб берамиз. Аҳду паймонимиз шундай!

Ҳурматли ҳамкасб дўстим! Келинг, шу қутлуғ йилнинг қайноқ мавсумида дала гвардиячисига хос қудрат кўрсатайлик, машина теримини ғоят уюшқоқлик билан ўтказиб, эл-юрт ишончини оқлайлик. Шонли партиямизнинг навбатдаги съездига муносиб туҳфалар тайёрлайлик!

Неъматжон МАЛИКОВ,

Фарғона область, Тошлоқ районидаги Ленин номли колхоз комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи, механик-ҳайдовчи, ВЛКСМ XVII съезди делегати.

Хоразм области. Қўшкўпир районидаги «Тошкент» колхози деҳқонлари пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Колхоз механизаторлари бу йил 80 процент ҳосилни машиналарда териб олишга шайланганлар. Механизаторларнинг бу хайрли ишида оилавий экипаж командирлари — Саломат Қурбонбоева ва Норим Норов ўртоқлар 500 тонналик «оқ олтин» хирмони билан ҳисса қўшишга отландилар. Ёш механизаторлар оиласи пахта йиғим-теримига қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Суратда: механик-ҳайдовчи Норим Норов турмуш ўртоғи, ёш механизатор Саломат Қурбонбоевага барака пахта тақдим этмоқда.

Қ. ОТАЕВ фотоси (ЎзТАГ).

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНДА ШОЛИ ЎРИМИ

НУКУС. [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Бу йил Амударёнинг қуйи этагида ҳар қачонгидан ҳам мўл шоли ҳосили етиштирилди. Баҳор ва ёз ойларидаги табиий қийинчиликларга қарамай пешқадам совхозлар автоном республикада шоли ўримини ўтган йилдагидан 20 кун олдин бошлашди. Чимбой районидаги «Октябрь» совхози Қорақалпоғистонда биринчи бўлиб ўримга тушди. Бу совхознинг Ш. Исмоилов бошлиқ бўлим шоликорлари 1050 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан шоли олди. Шу бўлимнинг Х. Жиянбоев бошлиқ бригадаси шоликорлари 260 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан ҳосил олиш учун меҳнат қилмоқдалар. О. Бекназаров, Ж. Эрназаров каби комбайнчилар 16-20 тоннадан шоли янчиб кунлик нормаларини ошириб бажармоқдалар. Жатка ҳайдовчи Б. Наримбетов кунига 6-8 гектар шолини ўриб, ўзаро социалистик мусобақада пешқадамлик қиляпти. 2-бўлимнинг Х. Абдураҳмонов бошлиқ бригадасида ҳам шоли ўриш-янчиш қизғин давом этаётир.

— Совхозимизда ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштирилди, — дейди совхоз директори У. Ҳамидуллаев, — 3050 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан шоли ҳосили оламиз. Бу йил етиштирилган ҳосилни қўл меҳнати ишлатмасдан фақат комбайнлар ёрдамида ўриб-янчиб оламиз. Бунинг учун далаларимизда 60 комбайн, 15 жатка ишлайди. Шоли ўриш-янчиш ишларини қисқа муддатларда ўтказиш учун бўлимлараро, бригадалараро учта Қизил байроқ, комбайнчилар ва жатка ҳайдовчилараро 3 та вимпел таъсис этилди. Мусобақа шартлари қандай бажарилаётгани ҳар беш кунда якунлаб борилади. Мусобақада ғолиб чиққан бўлимлар, бригадалар, комбайн ва жатка ҳайдовчиларга кўчма Қизил байроқ ва вимпеллар билан бирга 100 сўм, 50 сўм, 30 сўмдан пул мукофотлари қўшиб берилади. Давлатга шоли топшириш планини 25 иш кунида, социалистик мажбуриятни 28 иш кунида бажарамиз.

Автоном республикадаги Чапаев номли, «Олтинкўл», «ВЛКСМ 50 йиллиги» ва бошқа совхозларда ҳам шоли ўриш-янчиш ишлари қизғин бошлаб юборилди. Шу кунларда Автоном республика шоликорлари КПСС XXV съездини 150 минг тонналик шоли хирмони билан кутиб олиш мақсадида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ТИНЧЛИК ВА БАРҚАРОРЛИК ОМИЛИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасида дўстона муносабатлар йилдан-йилга мустаҳкамланмоқда, ҳар иккала мамлакат ўртасида ўзаро манфаатли савдо-сотиқ ҳажми кенгаймоқда ва маданий алоқалар ҳамда бошқа алоқалар кучаймоқда.

Бу ерда нашр этилаётган «Соушелук» журнали шу муносабатларнинг ижобий ривожланишига баҳо бериб, Ҳиндистоннинг мустақилликка эришуви Ҳиндистон билан СССР ўртасида тенглик, бир-бирини ҳурмат қилиш, ҳамжиҳатлик ва дўстона ҳамкорликка асосланган муносабатларнинг янги даврини очиб берди, деб ёзади.

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги муносабатлар деб ёзади «Соушелук» журнали ўз мақоласининг охирида, ҳар иккала мамлакатга фойда келтирибгина қолмай, Осиёда ва бутун дунёда кескинликни юмшатиш ишига хизмат қилади, ер юзида тинчлик ва барқарорликнинг самарали омили ҳисобланади.

ҲАҚҚОНИЙ КУРАШНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДАЛАР

Шу кунларда бутун жаҳонда Чилининг мард ватанпарварлари билан оммавий бирдамлик митинглари ва намойишлари давом этмоқда.

СОФИЯ. Болгария пойтахтидаги Сальвадор Альенде номли боғда Чили халқи билан оммавий бирдамлик митинги бўлди. Митингда сўзга чиққан нотиқлар ватанпарварларга қарши репрессияларни давом эттираётган Чили фашистларининг жиноятларини қаҳр-ғазаб билан қораладилар. Улар Болгария халқи номидан гапириб, Чили Компартиясининг Бош секретари Луис Корвалан ва хунта қамоққа олган бошқа ҳамма сиёсий маҳбуслар дарҳол озод қилинсин, деб талаб этдилар.

ВАРШАВА. Польша Халқ Республикасидаги илмий ва маданий доиралар, жамоат ва ёшлар ташкилотлари вакилларининг Варшавадаги учрашувида қабул қилинган резолюцияда бундай дейилади: биз жаҳондаги барча демократик кучлар ва яхши ниятдаги кишилар билан биргаликда Чилидаги қонли репрессиялар дарҳол тўхтатилсин, минг-минглаб сиёсий маҳбуслар озод қилинсин, деб талаб этамиз.

БЕЛГРАД. Белградда жамоатчилик вакилларининг оммавий митинги бўлди. Митинг қатнашчилари Чили демократларининг ҳаққоний ишини астойдил қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор қилдилар.

СТОКГОЛЬМ. Швеция ташқи ишлар министри С. Андерссон Чилидаги реакцион ҳарбийларнинг жиноятларини кескин қоралади. (ТАСС).

СОЦИАЛИСТИК ИҚТИСОДИЙ ИНТЕГРАЦИЯ АМАЛДА

ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ ЙЎЛИДА

Социалистик иқтисодий интеграциянинг асосий мақсади — меҳнаткашларнинг турмуш даражасини тўхтовсиз оширишдан иборатдир. Ана шу мақсад Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг XXIX сессияси ҳужжатларида таъкидланишича, бу кенгаш аъзолари бўлган мамлакатларнинг навбатдаги беш йилликка эмас, узоқ йилларга мўлжалланган хўжалик сиёсатини белгилаб беради.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари бўлган мамлакатларнинг коммунистик ва ишчи партиялари ҳар тарафлама иқтисодий ҳамкорлик халқ фаровонлигини юксалтиришга ёрдам берувчи асосий манбалардан бири деб биладилар. Социал-иқтисодий сиёсат соҳасида ҳамкорликда ишлаб чиқилган ва 1971 йили қабул қилинган социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасининг амалга оширилиши бу йўлнинг ёрқин ифодасидир. Социалистик ҳамкорликдаги давлатлар меҳнаткашларининг моддий ва маданий турмуш даражасининг ўсиши бугунги кунда интернационал заминга таянади.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари бўлган мамлакатлар муҳим иқтисодий ва социал вазифаларни ҳал қила туриб, моддий, молиявий ва ишчи ресурсларини бирлаштиришга, бу ресурслардан оқилона фойдаланишга, уларни илмий-техника тараққиётини белгилаб берувчи соҳаларга сафарбар этишга интиладилар.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ўртасида интеграциянинг ривожланиши янада кенг қулоч ёймоқда. Масалан, фақатгина Совет Иттифоқи Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари бўлган мамлакатлар билан 1974 йилнинг январигача кўп томонлама ва икки томонлама асосда ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш соҳасида 97 шартнома тузган эди. 1971—1975 йилларга мўлжалланиб, СССР ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари бўлган мамлакатлар ўртасида ҳамкорликда ишлаб чиқиш учун 1900 га яқин муҳим проблемалар келишиб олинган. Буларнинг ҳар бири қайси соҳага оид бўлмасин, оқибат натижада социалистик ҳамкорликдаги мамлакатлар халқларининг фаровонлигини юксалтиришга ёрдам кўрсатиши турган гап.

Мана бир мисол. Оренбург — СССРнинг Ғарбий чегараси бўйлаб ўтадиган газопроводни олайлик. Унинг қурилишида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари бўлган мамлакатлар иштирок этади. Бир тарафдан ана шу газопровод орқали социалистик давлатлар муҳим иссиқлик хом ашёси билан таъминланса, иккинчи томондан, совет табиий газы ўсиб бораётган химия саноати эҳтиёжларини қондиришга сарфланади. Социал томондан эса, газнинг ишлатилиши турмуш маданиятини оширади, уй хўжалигини юритишда вақтдан ютиш, оз меҳнат сарфлаш имконини вужудга келтиради.

Қоғоз ишлаб чиқаришни кўпайтириш, бинобарин, социалистик мамлакатлар аҳолисининг маънавий эҳтиёжларини қаноатлантириш мақсадида СССР территориясида Усть-Илим заводи қурилиши тўғрисида кўп томонлама шартнома тузилган. Совет Иттифоқи йилига 500 минг тонна целлюлоза ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган бу корхонани лойиҳалаштириш ва қуриш ишларини ўз зиммасига олди. Қурилишга сарфланадиган маблағнинг бир қисми — 40 процентга яқин қисмини машиналар, ускуналар — жиҳозлар, материаллар етказиб бериш орқали Болгария, Венгрия, ГДР, Польша ва Руминия давлатларининг тўлаши келишиб олинган. Бу кредитлар Усть-Илим заводи ишга туширилгандан кейин 12 йил мобайнида маҳсулот етказиб бериш ҳисобига тўлаб борилади. Қурилиш иштирокчилари СССРдан йилига ўртача ҳисобда 50 минг тоннагача целлюлоза оладилар. Бу эса энг олий навли қоғозга нашр этиш учун етарлидир.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари бўлган мамлакатлар турмуш маданияти бундан буён янада юксала боради. Айниқса, миллий даромадлар ўсиб боради. Аҳолининг реал даромади ушбу беш йилликнинг охирига бориб, 4,2 процентдан 8,4 процентгача ўсади.

Саноат ишлаб чиқариши ҳам айни вақтда тўхтовсиз жадал суръатларда ривожланади. Ўтган тўрт йилда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари бўлган мамлакатларда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 36 процентга ўсди.

Бугунги кунда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари бўлган мамлакатлар жаҳон саноатида етакчи ўринни эгаллаб турибди. Жаҳонда қазиб олинаётган кўмир ва ишлаб чиқарилаётган минерал ўғитнинг ҳар уч тоннасидан бир тоннаси, пўлат, цементнинг ҳар 4 тоннасидан бир тоннаси ана шу мамлакатлар ҳиссасига тўғри келмоқда.

Булар ва бошқа жуда кўплаб мисоллар социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатлар халқларининг моддий ва маданий турмуш даражасини бундан буён ривожлантиришдек муҳим вазифа муваффақиятли ҳал этилаётганидан далолат беради.

Б. ВИНОКУР,

Халқаро ишчилар ҳаракати институти «Рабочий класс и современный мир» журналининг социал-иқтисодий проблемалар бўлими мудири.

(АПН).

ПЕКИН ВА ПОРТУГАЛИЯ

Пекин НАТОнинг ташвиши ва қайғуларига ўзини шерик деб қараётганлиги аллақачонлардан бери маълум. Маочиларнинг Португалиядаги воқеаларга нисбатан тутган позицияси ҳам буни яққол исбот қилиб турибди. Хитой пропагандаси шу мамлакат тўғрисида НАТО раҳбарларининг айтганларини деярли сўзма-сўз такрорламоқда ва одатдагидек бу сўзларга ўзининг антисовет уйдирмаларини илова қилмоқда. Синьхуа агентлигининг 9 сентябрда тарқатган шарҳи бу жиҳатдан ғоят характерлидир. Пекиндаги агентлик шарҳида, жумладан, Португалиядаги воқеалар туфайли «НАТОнинг Европа районидаги ғарби-жанубий қанотида ўпирилиш содир бўлганлиги» учун ғоят ташвишланганлигини билдирмоқда.

Синьхуа агентлиги ўзининг мазкур шарҳида совет матбуотини гўё бировларни «сўллар», бошқа бировларни «ўнглар» деб атаб, шу билан «португалияликлар орасида низо туғдиришда» айбламоқда. Гўё Португалияда сиёсий кучларнинг бир-биридан ажралиши объектив реаллик бўлмай, совет газеталарининг ўйлаб чиқарган нарсаси эмиш?

Пекин халқаро сиёсий воқеаларга баҳо беришда синфий ёндашишдан бош тортиб, пролетар интернационализми принципларини тамомила унутмоқда. Пекин Португалия реакциясининг хуружига ва зўравонлигига дучор бўлаётган, бутун жаҳон прогрессив жамоатчилиги эса бирдамлик билдираётган Португалиядаги сўл, демократик кучларни ҳимоя қилиб бирон сўз ҳам айтган эмас.

Бунинг устига маочилар очиқдан-очиқ Португалиянинг контрреволюционерлари билан иноқлашиб олиб, Португалия коммунистларини рўй-рост қораламоқдалар. Улар бу масалада фақат пропагандистик зарбалар бериш билангина чекланмаётирлар. Португалияда Пекин билан мустаҳкам алоқа боғлаган кам сонли, лекин ашаддий ва агрессив маочи гуруҳлар (шу гуруҳлардан бирининг раҳбарлари йўл-йўриқ олиш учун яқинда ХХР пойтахтига бориб келишди) Компартия ва бошқа демократик ташкилотларнинг биноларига бандитларча ҳужум қилишда актив қатнашмоқдалар. Португалиянинг шимолидаги бир қанча шаҳарларда худди шундай воқеалар рўй берди. Лиссабонда ҳам шундай бўлди. Маочилар бу ерда Интерсиндикал касаба союзлари маркази биносига ҳужум қилдилар. Ассошиэйтед Пресс агентлигининг хабар беришича, улар шу ҳужум пайтида «йўқолсин коммунистлар» деб бақирганлар.

Франция коммунистларининг газетаси «Юманите» Пекиннинг тутган йўлига баҳо бериб ва жумладан, юқорида айтиб ўтилган Синьхуа шарҳини анализ қилиб, ҳақли равишда қуйидагиларни таъкидлайди: «Пекин бу гал ўзининг навбатдаги антисоветизмини империализм қароргоҳига кўчирди. Хитой раҳбарлари Португалиянинг демократик кучларига нисбатан душманлигини шу даражада очиқ намойиш қилиб кўрсатдиларки, буни уларнинг НАТО ҳарбий агрессив блокининг тақдири учун ташвишланаётганликлари билан тенглаштириш мумкин деган аянчли хулоса чиқармай бўлмайди».

Жуда аниқ ва пухта гаплар! Пекиннинг Португалияга нисбатан тутган сиёсатининг ҳақиқий маъноси жаҳоннинг прогрессив кучлари учун тамомила аён бўлиб қолди.

В. ГОНЧАРОВ,

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ ВАРШАВА

Вроцлав — Шчцин — Свиноуйсьце темир йўли фойдаланишга топширилди. Бу йўл мамлакат экономикаси учун муҳим аҳамиятга эгадир. Пўлат магистралда 26 та кўприк, 210 та разъезд қурилган, 1,2 миллион куб метр тупроқ қазиб чиқарилган.

▲ ЛОНДОН

1975 йилнинг биринчи ярмида Англия йўлларида бахтсиз ҳодисалар ва ҳалокат натижасида қарийб 150 минг киши шикастланган. 2900 киши ҳалок бўлган, 36 минг киши эса оғир жароҳатланган.

▲ БАЙРУТ

Ливан ҳукуматининг Байрутда янги мажлиси бўлиб ўтди. Бу мажлисда мамлакатдаги аҳвол муҳокама қилинди. Мажлис тугаганидан кейин бош министр Р. Караменнинг баёноти ўқиб эшиттирилди. Бу мазкур баёнотда Ливаннинг шимолида аҳолининг айрим гуруҳлари ўртасида яна тўқнашувлар рўй берганлиги қайд қилинади.

Р. Карамен ҳозирги воқеалар мамлакат манфаатларига путур етказаётганлигини таъкидлаб, республикада вазиятни тезроқ нормаллаштиришга даъват этди.

▲ ЛУСАКА

Родезия ирқчилари Зимбабве ватанпарварларига қарши жазо чораларини кучайтирмоқдалар. Зимбабве ватанпарварлари мамлакатда ҳокимиятнинг кўпчиликни ташкил қилган африкаликлар қўлига топширилишини ва ирқий зулмнинг тугатилишини талаб қилмоқдалар. Смит ҳукумати янги қонун лойиҳасини тайёрлади. Бу қонун лойиҳаси полицияга ва хавфсизлик кучларига мамлакатнинг туб аҳолисига қарши батамом назоратсиз қурол қўлланиш ҳуқуқини беради.

Ҳатто Родезия парламентининг аъзолари ҳам янги қонуннинг ошкора ирқчилик йўналишида эканлигини айтмоқдалар.

(ТАСС).

ЎЛКАМИЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ

Боғларда, полизларда айни мевалар узиладиган дамлар бошланди. Қирмизи узумлар шира йиққан, сертўр қовунлар ёрилгудек. Қуёшдан нур эмган олмаларнинг эса узиладиган пайти келди. Бу йил республикамиз соҳибкорлари ҳар қачонгидан кўп мева етиштиришди. Боғларимиз ноз-неъматлари эл дастурхонига, мамлакатимизнинг узоқ шимол шаҳарларига тортиқ қилинмоқда.

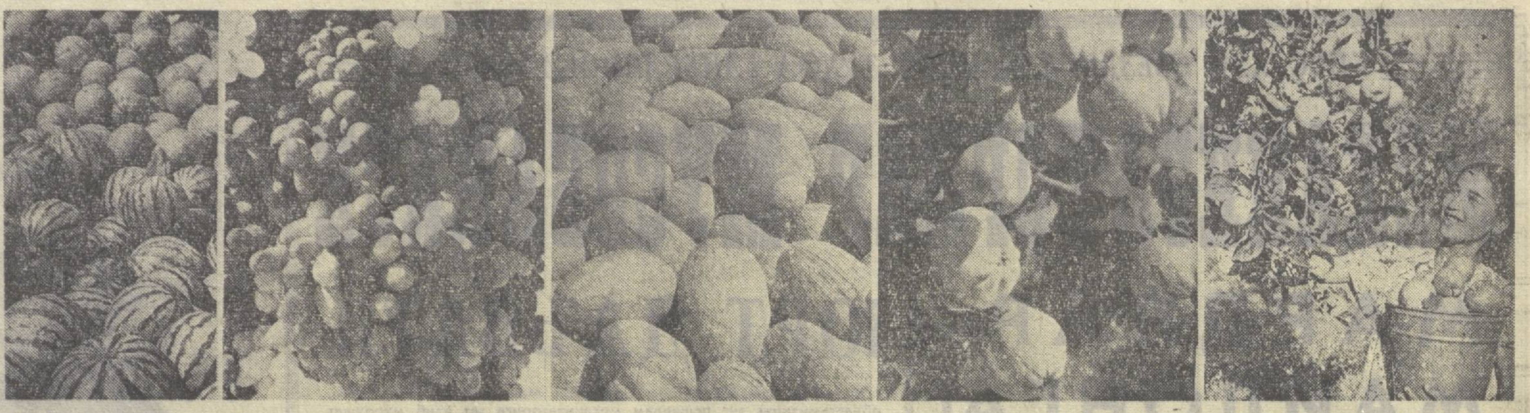

И. Глауберзон фотолари.

ШИФОБАХШ ДАРГОҲЛАР

Репортаж

Андижонда ажойиб оромгоҳлар кўп. Арслонбобнинг довруғини эшитмаган одам кам. Хўжаободнинг Ширмонбулоғи, Холдевонбекнинг Гумбази, Асаканинг Чўнтаги, Андижоннинг Боғишамолида меҳнаткашларнинг мириқиб дам олиши учун барча шароитлар яратилган, серфайз истироҳатгоҳлар барпо этилган. Бундан икки йил аввал Советобод курорт шаҳрига айлантирила бошланган эди. Эндиликда шаҳар биқинидаги тоғлар бағрида «Осмон гумбази» оромгоҳи барпо этилган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг «Фарғона водийсида санаторийлар ва меҳнаткашлар оммавий дам олиш жойларини ривожлантириш тўғрисида»ги қарорида «...Андижон область меҳнаткашлари учун Жанубий Фарғона канали соҳилидаги тоғлар районида Ширмонбулоқдан Имомота ва Андижон сув омборигача бўлган районда дам олиш зоналари ташкил этиш мақсадга мувофиқдир», деб таъкидланган эди. Шу муносабат билан область территориясида дам олиш зоналарини, шифобахш манзилгоҳларни кенгайтириш, янги оромгоҳлар қуриш қизғин тус олди.

Республика партия ва ҳукуматининг қарорлари асосида барпо этилаётган дам олиш зоналаридан бири — «Марҳамат» оромгоҳидир. У Жанубий Фарғона каналининг энг хушманзара жойида қурилмоқда. Унинг бир томонида Свердлов номли колхознинг кенг пахта пайкаллари, бол томиб турган узумзорлари кўзни қувонтиради. Оромгоҳнинг сўл томони Қирғизистон ССРнинг тоғли Аравон райони қирлари, яйловлари, экинзорларига туташиб кетади. Бу шифобахш даргоҳ соф ҳавоси билангина эмас, гўзал манзараси, салқин шабадаси билан ҳам кишига ҳузур бахш этади.

— Бу ер дам олиш учун жуда қулай, гўзал жой, — дейди Марҳамат район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари К. Қурбонов, — кейинги икки йилда жуда катта ташкилий ишлар қилинди. Тўртта катта-кичик сув ҳавзалари, олтита дам олиш уйи, иккита пансионат, ўнлаб фавворалар, соябонлар, болалар комплекси вужудга келтирилди. Энг муҳими шундаки, бу ишларнинг ҳаммаси жамоатчилик асосида — ҳашар йўли билан амалга оширилди.

Ҳар бир ташкилот дам олиш зонасининг маълум участкасини ўз оталиғига олган. Чунончи, электр аппаратлари заводи коллективи салкам икки километр масофада электр линияси ўтказиш, 70 га яқин жойга манзарали ёритгич лампалари ўрнатиш, бир йўла саксон кишига хизмат кўрсата оладиган айланма каруселни ишга тушириш мажбуриятини олган. Нарироқда «Андижанирстрой» трестининг механизациялашган кўчма колоннаси коллективи ишлаяпти.

— Биз дам олиш зонасида, — дейди колонна бошлиғи Азимжон Юсупов, — болалар комплексини барпо этишни ўз олдимизга асосий вазифа қилиб олганмиз. Бу ерда Краснодар ўлкаси, Ейск шаҳар саноатчилари томонидан тайёрланган улкан мосламалар монтаж қилинмоқда. Эркатойлар учун соябонлар, душ, спорт майдончаси, «Ромашка», «Шабада» сингари улкан беланчаклар, «Олтин қумлоқ» соҳили бўлади. Махсус павильонларда болалар учун турли тўгараклар, жумладан «Сузувчилар мактаби» ишлаб туради. Бундан ташқари ер ости сув йўлларини қуриш, ҳавзалар сувини бир-бирига ўтказмайдиган ускуналарни созлаш ҳам бизнинг зиммамизда. Бу ишларни қурувчи-монтажчиларимиз сидқидилдан бажармоқдалар. Чунки, дам олиш зонаси ишга туширилгач, ишчиларимиз, қурувчиларимиз, ирригаторларимиз ўзларининг меҳнат отпускаларини шу ерда ўтказиб, янги куч-қувват тўплашади.

Дам олиш зонасида иш қизғин. Бинокорларнинг қўли-қўлига тегмайди. Биров ғишт терса, бошқа биров эшик-ромларни ўрнатиш билан машғул. Экскаватор ва бульдозерларнинг наъраси бир дақиқа ҳам тўхтамайди. Бульдозерчи Ғанихон Кўчқоров кунлик нормани уч ҳисса қилиб бажаряпти. Дурадгор Қанохат Бозоров, шофер Шокирхўжа Кўчқоров, тракторчи Ашурали Абдувалиевларнинг номини ҳамма ҳурмат билан тилга оляпти. Дастлабки натижалар чакки эмас. Жанубий Фарғона канали бўйлаб қурилаётган асфальт йўл ишга туширилди. 100х30 ҳажмидаги ҳовузларга сув тўлдирилди. «Еттинчи осмон» деб аталувчи соябонлар, чўмилиш жойлари, махсус айвончалар тахт қилиб қўйилди. Иссиқлик-теплица хўжаликлари қурилиши поёнига етказилмоқда. Пансионат биноларини пардозлаш ишлари авжида.

Ҳамроҳимиз райисполком муовини Комилжон Қурбонов дам олиш зонасининг бош планига кўз югуртирар экан изоҳ берди:

— Оромгоҳнинг умумий саҳни йигирма гектар. Бу ерда дам олувчилар учун ҳамма нарса муҳайё қилиб қўйилади. Ҳар бири тўрт ўринли олтита коттеж, озиқ-овқат дўкони, ошхона, чойхона, маиший хизмат уйи очилади. Дам олиш зонаси йилнинг тўрт фаслида ҳам одамларни қабул қила олади...

Дарё бўйида илгари ҳам оромгоҳ жойлар бор эди. Аммо, улар шунчаки соя-салкин дарахтлар остига қурилган чорпоялар бўлиб, уларда фақат ёз мавсумидагина дам олинарди. Эндиликда курортга, санаторийларга бориш, дам олиш уйларида бўлиш, саёҳатга чиқиш истагини билдираётганлар сафи кенгайиб кетди. Лекин, уларнинг ҳаммасини ҳам путевка билан таъминлаб бўлмайди.

Андижон область партия, совет ташкилотлари ана шуни эътиборга олиб, меҳнаткашларнинг оммавий дам олиши, даволанишини кенг кўламда амалга ошириш тадбирларини ишлаб чиқди. Областда санаторий-профилакторийлар очиш, дам олиш зоналарини кенгайтириш юзасидан саноат-корхоналари, колхоз ва совхозлар томонидан бошланган ташаббуслар қўллаб-қувватланаётганлигининг боиси ҳам ана шунда. Ҳозирги кунда Шаҳрихон, Қўрғонтепа, Асака пахта тозалаш заводлари ўзларининг профилакторий-санаторийларига эга. Жумладан, кейинги йилларда барпо этилаётган Боғишамол, «Марҳамат», Булоқбоши дам олиш зоналарининг вужудга келтирилаётгани меҳнаткашларнинг мириқиб дам олиши тўғрисида қилинаётган ғамхўрликнинг ёрқин намунасидир.

«Марҳамат» дам олиш зонасидан қош қорайганда қайтдик. Тоғ, боғ, канал, пахтазор... Боқиб тўймайдиган манзара. Дарё бўйи оромгоҳи кишиларга роҳат-фароғат бахш этмоқда.

Т. НАЗИРОВ,
А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

АХБОРОТ

ИЗЛАНИШ ВА КАШФИЁТЛАР

БУЮРТМА ЁМҒИР

Булутларга қарата тўплардан бир неча марта ўқ узилди, шундан сўнг Грузиядаги Дманиси районининг жазирамада ётган далаларига бир ойдан бери биринчи марта ёмғир қуйди. Иккинчи кун зарарсиз кимёвий моддалар булутларга такрор таъсир эттирилгач яна ерга ёмғир қуйди. Закавказье гидрометеорология илмий-тадқиқот институти дўлга қарши экспедицияси отрядларидан бирининг куч-ғайратлари билан сунъий равишда ёғин келтириш эксперименти шу тахлитда ўтказилди. Натижа кутилганидан зиёда бўлиб чиқди: далаларга етарлича намлик тушди.

Ёғин ёғдириш борасидаги дастлабки тажрибалар 60-йилларнинг бошларида институтнинг экспериментал полигонида ўтказилганди. Ўша вақтда булутлардаги дўл ҳосил бўлиш жараёнларига актив таъсир ўтказиш физик асослари ва методикаси ишлаб чиқилганди. Кейинчалик Севан кўли районида ёмғир бошланиш жараёнини бошқариш тажриба-ишлаб чиқариш текшируви ўтказила бошлади. Комплекс тадқиқотларда Грузия, Арманистон, Москва мутахассислари қатнашдилар. Ёз ойлари тоғлик жой шароитларида метеорологик жараёнларнинг авж олиши тўғрисида кўпгина муҳим маълумотлар олинди. Дманиси районини далаларига тушган ёмғир шу тадқиқотларнинг амалдаги натижаларидан бири бўлди.

ТОВУШ ЁРДАМИДА

Ҳатто экскаваторнинг пўлат чўмичи ҳам ёра олмайдиган абадий музлик қалқонини товуш... ёрдами билан осонгина ўйиш мумкин. Ленинград қурилиш-инженерлик институтининг олимлари ер қазийдиган машинага шундай вибротовуш қурилмаси ўрнатдилар.

Қаттиқ ерга ботирилувчи механик куракка алоҳида вибраторлар энергияси ёрдам беради. Совуқлик метин қилиб юборган қалқон исиб, пишиқлигини йўқотиши ва дарз кетиши учун шу энергия кифоя.

Универсал чўмичли экскаватор Шимолда газ қувури ётқизувчиларга дастлабки имтиҳонини муваффақиятли топширди. Синовларнинг кўрсатишича, янгилик ер қазувчи машиналар ишлатиш доирасини анча кенгайтиради, энг муҳими эса қишда уларнинг иш унумини оширади.

(ТАСС).

СПОРТ

ШАХМАТ. Миландаги халқаро турнирда якунловчи учрашувлар ҳам ниҳоясига етди. Жаҳон чемпиони Анатолий Карпов финалда венгер гроссмейстери Лайош Портишни 3,5:2,5 ҳисобида мағлубиятга учратиб, турнир ғолиби бўлди. Югославиялик гроссмейстер Л. Любоевич билан жаҳон экс-чемпиони Т. Петросянлар учрашувида ора очиқ бўлмагани (3:3) учун ҳар иккаласи учинчи ўринни олди деб топилди.

ФУТБОЛ. Олий лига командаларининг мамлакат чемпионатида яна бир тур ўйинлари бўлди. Чемпионлик олтин медалларига даъвогар Киев динамочилари Донецкда маҳаллий «Шахтёр» командасини 1:0 ҳисобида енгиб, ўз пешқадамлик мавқеларини янада мустаҳкамлаб олдилар. Бошқа учрашувлар қуйидагича якунланди: «Динамо» (Москва) — «Торпедо» (Москва) — 1:1, «Карпати» — СКА (Ростов) — 3:0, «Заря» — «Днепр» — 2:0, ЦСКА — «Спартак» — 1:3, «Зенит» — «Динамо» (Тбилиси) — 2:0, «Черноморец» — «Арарат» — 1:1. Бу туркум ўйинларнинг охиргиси «Пахтакор»нинг Москва темирйўлчилари билан кечаги учрашуви эди.

КЛАССИК КУРАШ. Минскдаги жаҳон чемпионати совет полвонларининг ажойиб ғалабаси билан тугади. СССР терма командаси аъзолари бу хил анжуманлар тарихида илк марта саккизта олтин медални қўлга киритдилар. Спортчиларимиз умумий ҳисобда ҳам биринчи ўринни олишди.

ВОЛЕЙБОЛ. Ўзбекистон 38-чемпионати ўйинлари Тошкент медицина институти спорт залида ўтказилди. Кескин курашлардан сўнг биринчи ўрин «Динамо» спорт жамияти республика совети терма командасига насиб этди. Спартакчилар иккинчи ўринни олдилар.

ШАШКА. Тошкентда рус шашкаси бўйича Ўзбекистон XXXV чемпионати мусобақалари бошланди. Қатнашчилар орасида республикамизнинг бир неча бор чемпиони, спорт мастери Ш. Ёқубов, кучли шашкачилардан спорт мастери Г. Дорфман, мастерликка номзодлар тошкентлик В. Апресян, андижонлик Т. Исмоилов, Тошкент областидан Ю. Бобохонов ва бошқалар бор. Турнирнинг кекса қатнашчиси Шариф Ёқубов мусобақани яхши бошлади. Дастлабки турларда В. Митин ва Ш. Ҳасановларни ютиб, пешқадам бўлиб олди. Шашкачилар турнири 30 сентябргача давом этади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

ҲАМ МЕВА, ҲАМ СОЯ

Суми областидаги Кролевецкий районига қарашли Андреевка қишлоғида мактаб боғини 180 йилдан буён безатиб келаётган, кўпдан-кўп меҳмонларни қойил қолдирган азамат олма дарахти олимлар билан ҳаваскор боғбонларнинг эътиборини жалб қилди. Бу олма дарахтининг шохлари жуда антиқа эгилиб, ерга тегай-тегай деб туради. Ана шу шохлар ерга теккач, илдиз отади-да яна янги дарахт бўлиб қад кўтараверади. Шу тариқа улар бир-бирлари билан ўзаро айқашиб кетган.

Андреевка саккиз йиллик мактабининг ёш табиатшунослари ва маҳаллий ҳаваскор боғбонлар ана шу олма дарахтининг тағин бир хусусиятини аниқлашга муяссар бўлдилар. Маълум бўлишича, бу олма дарахтининг кесилган қаламчалари ҳам осонликча илдиз отиб кўкарар экан.

Ана шу ёш олма дарахтлари муаззам момо олманинг нодир фазилатларини ўзида сақлаб қолармикан? Бу савол Андреевка табиат шинавандаларинигина эмас, балки кўпдан-кўп мутахассисларни ҳам қизиқтирмоқда.

Эндиликда битта боққа тенг келадиган бу олма дарахтининг ҳар биттасининг йўғонлиги 20-25 сантиметр келадиган тўққизта танаси бор ва бир қанча ёш ниҳоллари кўкарган. Дарахтнинг шохлари қарийб 500 квадрат метр келадиган майдонга соябон бўлиб турибди.

Бу олма дарахти қариб қолганлигига қарамасдан, мактаб ўқувчилари унинг ширин-шакар мевасидан баҳраманд. Яқингинада эса, болалар ана шу дарахтдан қарийб бир ярим тонна олма узиб олдилар.

Суми. **В. ШЕВЕЛЕВ.** (ТАСС).

Ичкиликбозлик — иллат

МАЙХЎРЛАР ВА ҲОМИЙЛАР

Ичкиликбозлик, алкоголизм инсон соғлиғига путур етказибгина қолмай, халқ хўжалиги ишларига ҳам зарар келтиради. Ичкиликбозлик касофати билан қанчадан-қанча ширин оилалар бузилиб кетган. Шунинг учун ҳам фаровон турмушимизга ярашмайдиган ичкиликбозлик, алкоголизм каби иллатларни тугатиш социалистик жамиятимизнинг вазифаларидан биридир. Партия ва ҳукумат ичкиликбозликка қарши муҳим чора ва тадбирларни кўрмоқда. Ичкилик билан савдо қилувчи магазинлар ва умумий овқатланиш корхоналари сонининг камайтирилиши, ичкилик сотиладиган вақтнинг чегаралаб қўйилиши ана шундай тадбирлардандир.

Ароқ ва бошқа ичимликлар билан савдо қилиш контроль остига олинган бўлиб, фақат савдо бошқармаларининг рухсати билангина ичимликлар билан савдо қилишга йўл қўйилади.

Бироқ махсус рухсатномаси бўлмаган ҳолда спиртли ичимликлар билан савдо қилувчилар ҳам топилмоқда. Калинин районидаги жун фабрикаси ёнида Келес матлубот жамиятига қарашли озиқ-овқат магазини жойлашган. Фабрика ёнида бўлганлиги учун бу ерда спиртли ичимликлар билан савдо қилишга рухсат берилмаган. Аммо, магазинда ҳар хил ассортиментдаги спиртли ичимликлар пештахтага териб қўйилиб савдо қилинмоқда. Магазин мудири Э. Пирматовга савдо қоидасини бузиш учун ким рухсат берган экан?

Хонобод қишлоғидаги автобаза ёнида жойлашган Қорасув ишчилар кооперациясига қарашли 25-магазинда ҳам рабкоб раиси Асад Раҳимовнинг ҳомийлигидан фойдаланиб савдо бошқармасининг ижозатисиз спиртли ичимликлар билан савдо қилинаётир. Магазин мудири ўртоқ Ш. Алимовдан бунинг сабабини сўраганимизда, товар обороти планини бажаришни рўкач қилди. Ҳолбуки, планни бажариш учун спиртли ичимликлар билан савдо қилиш шарт эмас. Магазин мудири ҳолва, сигарет каби товарларни уч ойлаб савдога чиқармай яшириб қўяди. Бу ерда ассортиментдаги товарларни топиш қийин. Кир совун, гуруч, маргарин, мол ёғи, нон ва булочкалар, спиртсиз ичимликлар, кофе, кисель, мева шарбатлари каби базада тўлиб-тошиб ётган товарлар келтирилмайди. Сотувчилар бундай товарларни келтириб сотиш ўрнига товар обороти планини ароқ ҳисобига бажаришга ўрганиб қолганлар.

Спиртли ичимликлар билан савдо қилиш қоидаси ўртоқ Т. Зуфаров раҳбарлик қилаётган район матлубот жамияти умумий овқатланиш бўлимида қўпол равишда бузилмоқда. Бу бўлим ичкиликбозлар учун шарт-шароит яратиб бераётганлигини кўрсатувчи бир неча мисолни кўрсатиб ўтамиз.

Келес ва Кўктерак посёлкаларида жойлашган ошхоналарга кирсангиз, буфет пештахталарига хилма-хил спиртли ичимликлар териб қўйилган. Аммо буфетда бу ичкиликлардан ташқари ҳеч вақо йўқ. Хуллас буфет фақат ичкилик сотиш учун очиб қўйилган.

Қизиғи шундаки, бу ошхоналарда спиртли ичимликлар сотишни қонунлаштириш учун алдамчилик йўлита ўтилган. Ҳар иккала ошхона ҳам ресторан деб кўрсатилиб, спиртли ичимликлар сотиш учун Тошкент область ижроия комитетининг савдо бошқармасидан шу йил 20 январда рухсатнома олинган. Ҳолбуки районда «Келес» ва «Кўктерак» ресторанлари бўлган эмас.

Қуйлиқдаги авторемонт заводи қошида «Кўксув» ошхонаси бор. Бу ерда ҳам спиртли ичимликлар билан савдо қилинмоқда. Завод ёнида ичимликлар билан савдо қилишга руҳсат олиш учун ишбилармонлар бу ошхонани Олмалиқ йўлидаги ресторанниң филиали деб кўрсатганлар. Шу тариқа область савдо бошқармаси шу йил 20 январда ошхонага спиртли ичимликлар сотиш учун 147-сонли рухсатнома ёзиб берган. Ҳолбуки, «Кўксув» мустақил умумий овқатланиш корхонаси бўлиб, ҳеч қандай филиали бўлган эмас. У ёғини сўрасангиз, Олмалиқ йўлида ресторан ҳали қурилгани ҳам йўқ.

Фактлар шуни кўрсатиб турибдики, Тошкент область савдо бошқармаси суриштирмай, текширмай спиртли ичимликлар билан савдо қилишга рухсатнома ёзиб бермоқда. Магазин мудирлари, буфетчилар спиртли ичимликлар билан савдо қилиш қоидаларини бузганликлари учун товар обороти планини рўкач қилсалар, савдо бошқармаси раҳбарлари ўз хатоларини оқлаш учун нимани рўкач қилар эканлар?

А. ТЎЛАГАНХЎЖАЕВ,
Тошкент областининг савдо бўйича катта давлат инспектори.

БУХОРО. Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхоз марказида кўркам бино қад кўтарди. Бу — янги универсал магазини бўлиб, «Оқ олтин» деб юритилмоқда. Савдо хизмати кўрсатишнинг янги формасидан харидорлар мамнун. Суратда: «Оқ олтин» магазинининг умумий ва ички кўриниши.

Ю. БОГДАНОВ фотоси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 17.45 — ТОШКЕНТ. 17.50 — Телефильм. 18.10 — «Глобус». 18.40 — Тошкент ва Павлодар машинасозлари мусобақалашмоқда. 19.10 — «АХБОРОТ». 19.25 — Халқ контроли экрани. 20.00 — Телефильм. 20.45 — «АХБОРОТ». 21.05 — **Пахтазор — мардлар майдони.** 21.20 — Концерт. 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — Пойтахтимиз меҳмонлари. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Телеспектакль. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.05 — Телефильм. 17.45 — МОСКВА. 18.15 — Сенга, ёшлик! 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Расмларда қуёш акси бор. 19.30 — Эркин кураш бўйича жаҳон чемпионати. 20.00. ТОШКЕНТ. Опа-сингилларимиз ҳаётидан. 20.20 — Садоқат сатрлари. 20.45 — Телефильм. 22.00 — Ҳужжатли фильмлар. 22.30 — МОСКВА. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Ўқув кўрсатуви. 20.35 — Фильм-концерт. 21.20 — Тошкент янгиликлари. 21.35 — Телефильм. 21.55 — **Хўжа Насриддиннинг 12 қабри** (бадиий фильм).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 17-IХда **Кўнгли ёш қариялар,** 18-IХда **Хотинимнинг эри,** 19-IХда **Навоий Астрободда.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Бобби — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 50 ЙИЛЛИГИ», «НАВОИЙ НОМЛИ», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «НУКУС», ҲАМЗА НОМЛИ (кундуз ва кечқурун).

Мактаб директорининг кундалиги — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Бобби — «ФЕСТИВАЛЬ».
Тақдиримни излайман — «ХИВА».

ЎЗБЕКИСТОН ЭПИДЕМИОЛОГИЯ, МИКРОБИОЛОГИЯ ВА ЮҚУМЛИ КАСАЛЛИКЛАР ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Сальмонелезлар эпидемиология лабораториясига катта илмий ходим;

катта ва кичик илмий ходимлар: вирус гепатити иммунологияси ва диагностика группалари, инфекцион патологияда микроэлементларнинг биологик ролини ўрганиш, вабо касаллиги;

лабораториялар кичик илмий ходимлари: вирус гепатити эпидемиологияси, медицина географияси ва ичак касаллиги эпидемиологияси, энтеровируслар, вирус гепатитини даволаш ва клиника, дизентерия эпидемиологияси ва дизентерияга ўхшаш касалликлар (2 ўрин), клиника, диагностика, дизентерия ва дизентерияга ўхшаш касалликларни даволаш (2); шигелл ва дизентерияга ўхшаш касалликларни келтириб чиқарувчиларни ўрганиш бўйича группалар; қизамиқдан сақлаш профилактикаси группалари, истеъмол муҳитини тайёрлаш бўлими, сальмонеллезлар бактериологияси группалари.

КОНКУРС МУДДАТИ — 12 октябргача.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 133-уй, Литературная кўчаси, 2-уй.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАДАНИЯТ МИНИСТРЛИГИ М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

«ШОДЛИК», «ЛАЗГИ» ВА «ГУЗАЛ» БАДИИЙ АНСАМБЛЛАРИДА ИШЛАШ УЧУН

ашулачилар, раққослар ва раққосалар ҳамда чолғувчиларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 10-уй. Ўзбек Давлат филармонияси.

●

ЎРТА ОСИЁ РАНГЛИ МЕТАЛЛУРГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИ

маркшейдерия сектори мудири ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОНКУРС МУДДАТИ — 6 октябргача.

Ҳужжатлар институт директори ўринбосари номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: 700100, Тошкент шаҳар-100, Ш. Руставели кўчаси, 45-уй.

●

Ташкилотлар ва корхоналар раҳбарлари диққатига!
«УЗГЛАВМЕТАЛЛОСНАБСБЫТ»нинг ТОШКЕНТ КОНТОРАСИ 1—15 ОКТЯБРЬ КУНЛАРИ инвентаризация ўтказилиши муносабати билан истеъмолчиларга металл маҳсулотлари берилмаслигини БИЛДИРАДИ

Истеъмолчилардан фондлари бўйича маҳсулотларни ўз вақтида олиб кетишларини сўрайди.

Тошкент халқ хўжалиги институти коллективи иқтисод фанлари кандидати, қишлоқ хўжалиги экономикаси факультетининг декан ўринбосари Х. Н. Набиевга отаси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи, республика миқёсидаги шахсий пенсионер

Ғани НАБИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, ТОШКЕНТ, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 17136. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 216.